SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 11, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERS
TELÉFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPREMPTA, 2,293

ANY IX NUM.-2.687 | BARCELONA, DIMARS 16 DE JULIOL DE 1912 | UN NÚMERO, 5 CENTIMS

Básculas-Caixes Pibernat pera Cabals Avinyó, 8-10

APARELLS Y UTILS PERA
LLETERIES
DAVID FERRER & COMP.ª (S. EN C.)
CARRER DE CORTS, 586 — BARCELONA

Fam espiritual (1)

Heusaquí un aspecte del problema social soviut, massa oblidat pels teorisants que se ocupen de redimir al poble.

La fam espiritual existeix. Es clar que les víctimes d'aquesta fam no cauen pas en plé carrer com algún cop hi cauen les afligides de fam veritable; peró també d'aquesta en moren molts a poc a poc, amb resignació, sense saber de lo que moren. Es molt difícil en nostres temps no trobar un recó amb escombreries ont satisfer d'alguna manera les necessitats més imperioses siguin del cos, siguin de l'ánima. Perqué, amics meus, jo us haig de dir que també es troben escombreries alimentoses pera l'esperit. Això fá que'ls frévols, sense experiencia, que no han presenciat mai cap agonía de decandiment, creguin que en les societats modernes no son ja possibles els famolencs y els consideren com una pura invenció dels escriptors sentimentals.

La filantropía aristocrática, l'almoina burgesa, la caritat oficial aparatosa y insuficient que s'han preocupat un poc dels que no mengen, no s'han donat compte y fins ignoren en absolut, l'existencia d'aquesta altra misería cerebral. Pera que'ls pobres desvalguts no'ls entrebanquin pels carrers han construit asils; pera que no truquin a la seva porta a l'hora de l'ápat, han repartit sopa, amb això y fulles de catecisme, que son un senzill itinerari pera arribar a la gloria, han creget complerta amb escreix la seva misió cristiana.

Contrariament, l'altruisme democratic, no ha creat asils ni repartit sopa; considerant totes aquestes coses com una humiliació ha volgut que cada home exigís en lloc de pidolar y ha fet revolucionaris. S'han organitzat societats de resistencia, peró no s'ha procurat ulhora instalar un refetori pera les ánimes insaciades. Y els famolencs espirituals s'alimenten amb lo que poden, digerint qualsevol cosa com els avestrussos en el desert.

A Catalunya el mateix afany d'avensár ha fet que avansessim desordenadamente. Els que tenien ales han volat mirant a Europa, oblidant en absolut els que anaven coixos y no miraven en lloc. L'espai que separava els uns dels altres, s'es anat engrandint. Avui els ressagats son ja impotents pera aconseguir als devanters y aquests, enorgullits, ja no s'aturen y adhuc despreciên la cridoria dels desorientats que romanen sense maná del cel y sense columna de fum que'ls guii vers la terra de promisió.

Son a milers els catalans que no saben res del nostre art ni de la nostra literatura, son a milers els que encara ignoren que existeixin poetes, novelistes y filosops que escriguin en la seva llengua, y que no coneixen altra medicina pera les penes y contrarietats de la vida, que la resignació y l'aiguardent.

Anant pels pobles, viles y ciutats petites, freqüentant casinets y societats polítiques, mirant els ulls d'aquells homes plens d'avidesa de saber y de fruir, sentintlos expressarse, bondejantlos l'inteligencia, un arriba al convenciment de que allí existeix una forsa inexplorada, una massa anhelant, una multitut en estat de zel, que desitja ésser fecondada espiritualment.

¿Més qui'ls parlará an aquests irredimits? ¿quina ánima prou senzilla, prou pura y prou nua de vana aparatositat sábrá ferse entendre y penetrar en els seus oids, saciantlos de bellesa, desestragantlos el gust y aficionantlos als sabors de les viandes nostres, suculentes y nodritives? No ho sé. Jo soc una mica pessimista. Jo miro els nostres intelectuals entregantse a un aristocratisme crudel, a un extrangerisme refinat, a una exquisidesa egoista.

Ells accepten l'impopularitat com un títol honorífic; es barren en la seva torre de ivori, desde ont miren despectivament a la plebs, y suposantli una estulticia incurable llensen damunt d'ella un anatema definitiu.

Quan el nivell intelectual d'un poble no ha assolit encara un terme mitg aconsolador, quan aquest poble viu en plena lluita pera que se li regonegui una personalitat sistemáticament negada pels seus enemics, quan se preten fer d'aquest poble, un poble superior, que excití l'admiració y triomfi sobre'ls altres pobles germans, els seus artistes y els seus homes de lletres deuén caminar amb ell, no tenen dret encara a constituirse en familia apart, deixantlo influenciat solament per la política. Aquí s'ha deixondit a les multituts catalanes y quan elles han devingut ansioses, dispostes a admirar y a enorgullirse dels seus intelectuals, els intelectuals no s'han deixat entendre. Es quelcom formidablement sarcástic això de desvetllar un famolenc pera després parar la taula y entregarse a verdaders prodigis de gormandería deixantlo insaciat. Enfront dels desitjos, de les lluites y tristeses colectives els nostres poetes madrigalegen, subtilisen sobre belles nimietats o fan helenisme calsant sabates de xarol o s'entreguen a refinaments y preciossismes pel gust d'atormentar als indoctes. A la vegada els més privilegiats cervells dels nostres escriptors trascendentals s'esmesen en vestir de pompes d'erudició les majors frivolitats. Pera desentranyar el sentit de les seves frases, la justesa de les seves comparacions, la alada intenció de les seves imatges, cal haver viscut en les penombres reumátiques de cent biblioteques, cal haverse mustinat entre llibres com les flors rememoradores que han mort al mitg de l'aridesa d'unes planes. Heusaquí uns homes que escriuen en catalá y no escriuen pas certament pels catalans. Els mateixos que ara'ls entenen y els fruexen els entendrien y els fruirien exactament, si les obres llurs fossin estampades a l'extranger, en qualsevol dels idiomes que un ciutadá dels anomenats cultes posseeix regularment.

El gest d'un poeta que en la capital de Catalunya tira no més que 150 exemplars de una obra seva deu fermos meditar un poc. Quan l'orgull d'un poeta's resigna a no tenir més que aqueixa ínfima proporció de llegidors, en una urb de 600,000 habitants, els quatre milions y mitg del reste de Catalunya poden també resignarse a no conéixer mai més l'existencia del tal poeta; un dels nostres millors poetes!

El divorci del poble—el poble en aquest cas se compón també de burgesos y aristócrates—y la poesia civil comensa, doncs, a esser acceptat com un fatalisme. Y si això esdevé, no'ns queda altre recurs que negar per sempre l'excels resorgiment de l'ánima catalana.

Oh, amics meus! Crec que cap de vosaltres voldrá regoneixer en la nostra rassa una inferioritat moral que la fassi inepta pera altes fruicions de l'esperit. Allavors haurem de convenir amb mí s'imposa l'adopció d'una estética de claretat, humana y saludable, una estética en la qual els famolencs espirituals hi trobin nodriment, que produeixi obres ont els humils hi sentin palpitar les seves ansies y les seves ilusions, els seus amors y les seves penes; tot això que essent de Catalunya es també universal y que precisament pera pertanyer al poble no deu pas mereixer el despreci dels homes superiors. Es que seria tan deshonrós pels nostres literats dirigirse als humils y deixarse entendre per ells? Es que la dignitat y la sabiduría están renyides amb la senzillesa?

Llensem als nostres fills nusos al mitg del carrer y, si son hermosos, jo vos dic que la multitut s'aturará per contemplarlos. També vos dic que será en vá que vestiu els contrafets y dislocats amb les més belles draperies; la gent passará de llarg amb repugnancia endevinant la miseria orgánica sota la riquesa del vestit.

Preveig una réplica. L'incultura de la massa espanta als esperits refinats. Está bé. Ara digueume: ¿quants dels nostres intelectuals més prestigiosos han fet quelcom pera capacitar a la massa?

La tasca de coleccionador de coneixements pera vescanviarlos entre'ls companys d'erudició en amigables disquisicions ens sembla molt poc educadora. Envanirse d'haver llegit un llibre més o explicar materies que'ls oients ja saben no més pel gust de que sápiguen que nosaltres també les sabem, es una obra perfectament xorca. Es fer de la cultura un deport en lloc de ferne un exercici social.

En últim cas no tracto de suscitar una discusió més a favor de determinats procediments literaris. Cada un de nosaltres te les seves conviccions. Els que's creguin esser una concentració de l'esperit catalá, una síntesi d'una rassa y d'una época—parodiant la bella expressió del nostre amic Diego Ruiz en l'estorador, assaig sobre «Las bellas mentes de aquí»—obrarán llógicament mantenintse en llur pedestal. Pera aqueixos, tots els grans homes populars d'Europa están tacats d'un vulgarisme asfixiant. Ells reconstruexen una historia de l'Art y de la Literatura pera el seu us particular y no cal destorbarlos. Però en resten d'altres l'orgull dels quals es menys refinat. Aqueixos poden encara recordarse dels que pateixen fam espiritual, sinó per convicció, per misericordia.

Pietat, doncs, amics meus, per aqueixa ánima popular que viu decandida sense que tingui consciencia plena del seu decandiment, per aqueixa ánima estregada pels insincers, pels corsaris de l'art y la literatura que exploten les seves tristeses donantli sentimentalismes insans y les seves alegríes servintli grolleríes. Ella sab plorar y riure, te sentiment y bondat, sols manca que la fem objecte de nostra predilecció y que devinguem diafens y comprensibles perquè ens estimi y ens acompanyi.

Recordeuvos, si us plau, que únicament conquistant el poble y marxant amb el poble serem nosaltres mateixos y traspassarem fronteres.

Jo ho sento aixís y soc ditxós d'haverho dit tal com ho sento.

PRUDENCI BERTRANA

(1) Amb el present article inaugura la seva colaboració en el nostre diari l'ilustre literat catalá en Prudenci Bertrana, qui es, alhora, un fort temperament de periodista. Estem segurs que'ls nostres lectors veurán amb gran goig els bells treballs den Bertrana en EL POBLE CATALÀ. (N. de la D.)

COMENTARIS

Del drama

Camí del cementiri, van els morts. Son lo irremediable... Però amb els odis encesos quedem els vius y es forsós seguir parlant de la jornada trágica, pera que'l drama comensat a Sant Feliu, no tingui un tercer acte definitiu.

La recriminació de la ciutat, ha estat unánim. Sols els periódics conservadors s'han limitat a ressenyar el miting de sang, amagant sota l'informació la seva indiferencia o tal volta la seva conformitat. En una frase se resumeixen les opinions: «Ja'n fan massa.» Perqué ara ja no's tracta d'una baralla entre dos fanatismes, ni de l'exteriorisació de indignacions circumstancials. Darrera de lo de Sant Feliu, després dels tramvíes apedregats en Dijous Sant, de les lluites a les Ramblas, de les redaccions atacades, de les bullangues dels «requetés», ha vingut la selvatjada organitzada fredament, sense provocacions anteriors, per una inversió impentiva del cinquè manament, al qual en pensament o en obra, falten els carlins, al menys tres vegades al día.

No hi cab més, no es possible fer més, en la política dramática. Se mata, no per pasionals violencies, sinó com si se fes complir una sentencia, dictada y executada impasiblement. S'organitza un miting y els contraris el disolen a trets, no tirant a l'aire, pera conseguir amb alarmes els seus propósits, sinó disparant a discreció sobre una massa de ciutadans desprevinguts, dels quals molts y molts, hi hauríen anat pera passar les hores amb un espectacle retórric.

Y això, no obté dels escriptors conservadors un anatema, ni una disconformitat tant sols, y callen la gent d'ordre y les autoritats, la de l'Iglesia, y la de l'Estat, ni desaproven, ni posen remei. Però lo que está passant ¿no te tots els aspectes d'un terrorisme político? Damunt totes les plomes y totes les tribunes hi ha una mentsira y en els mitings y en les redaccions, será precís establir retens de ciutadans armats, que supleixin les deficiencies —y moltes vegades la complicitat—dels que tenen d'esser els nostres guardions, dels que han de vetllar pel nostre dret.

Es clar que lo de Granollers no ofereix una novetat en la nostra política. El browing carlí, es un successor del revólver radical. Fa qüestió de dies que en Melquiades Alvarez no podía celebrar el seu miting, el nostre del Circ Barcelonés, tenía lloc entre cops de garrot y de cadires. Però es que l'actitut dels carlins, te quelcom d'infinitament fatal, un seguit de mala sang, que fa més abominables les seves hassanyes. Entre'l Circ Barcelonés y el teatre de l'Unió Lliberal, existeix la distancia que va d'un cop de cadira a una descárrega de browings.

Pera que no segueixin aquestes jornades que semblen una continuació de la guerra civil, pera impedirles o pera rebutjarles, será precisa una solidaritat d'homes lliberals. La agressió del enemic comú, creará una unitat sentimental. Son coses fatals aquestes, tan fatals com el compliment de la llei de gravetat. Si una forsa política, se nega a incorporarse a la vida civil, convertintse exclusivament en agressora, a les bones o a les males no te més remei que entrar en el camí dels antagonismes incruents y de l'argumentar raonable, o desapareixer, acorralada per tothom.

Després d'haver tingut d'anar armats a les festes, com digué en Maragall, creiem que podriem viure, sense tenir de ressenyar mitings com si fossin batalles. Se veu que no, y que altra volta haurem d'anar a les festes y a les nostres tasques, com a la guerra. Mes no s'oblidi que pera aillar la violencia anticatalana, se mantingué una solidaritat patriótica, y que pera combátre la violencia reaccionaria, el poble pot sentir una solidaritat lliberal.

Un article discret y tendenciós

«La Veu», que en la seva ressenya de lo de Granollers, procura afavorir als agressors, aliats seus electorals, publica en la seva edició d'ahir vespre, un article, mantenent l'equilibri entre'l seu oportunisme político y la seva idealitat civilista. «La Veu» s'en surt del pas, imitant al famós Duguesclin, no treient, ni posant rei, peró ajudant al seu senyor aliat, desde'l moment que li cerca companyía pera que no estigui sol al rebre la filípica.

Heusaquí alguns paragrafs de l'article:

«Posats els bándols an aquesta vía, ja no tenen aturador. Que l'un d'ells issa un estandart o ostenta una boina: «¡Provocació!», criden els de l'altre... Que aquest enarbola una bandera y mostra una gorra frigia: «¡Provocació!», exclamen els del primer. Y desseguida vé alló de l'intolerancia mutua y d'organitzar actes, no en favor d'una idea, sinó contra la persona dels adversaris. Y ara's fá un miting anti-això y al darrera o simultaniament un miting anti-alló. Y en l'un s'intenta provar que «carlí y home de bé, no pot ser», y en l'altre's proclama que «tot republicá es bó pera penjar...»

Y la serpent segueix mossegantse la cúa, en el més trágic dels circols viciosos.

Després de lo qual la sang vessa, ploren unes families, s'excusen hipócritament els diaris d'un y altre bándol... y fins a una nova «provocació», que tindrá per resultat una nova tragedia.

Aixís va transcorrent entre certes agrupacions la vida política, en aquest temps de rotatives y browings; aixís va predicantse d'una part el progrés y de l'altra l'Evangeli, a ciencia y paciencia de les altes autoritats respectives, que no volen, no poden o no saben reprimir semblants atentats a les bones costums y al cinquè manament.»

«Rotatives y browings...» «Altes autoritats respectives...» Les alusions van directes a l'orgue jaumista y al bisbe. Peró «La Veu», que abans posava l'incivilitat dels lerrouxistes, molt per damunt de la dels carlins, ara veu les dues incivilitats perfectament paraleles.

El seu article té una ambigüetat pecadora. De totes maneres, es lloable, perque indica que en el diari regionalista s'han convensut de que no poden sacrificarse en una coalició electoral, sentiments humanitaris, teories ciutadanes y educacions polítiques. Y es que l'abrás al carlisme, es un cens que li costará molt redimirlo als homes de la Lliga.

Venturós renaixement

Símptomes repetits y clars, demostren que d'alguns mesos ensá s'está produint a Catalunya, y especialment a Barcelona, una forta accentuació del moviment nacionalista. Rebroten els entusiasmes, ressona altre cop l'himne de la patria, surten de casa els que s'hi havien tancat durant uns quants anys y novament la joventut s'aplega, ardida y joiosa, al vol de la bandera catalana.

El miting sobre les Notaries, els Jocs Florals d'enguany, el miting del Fivaller pel Corpus, l'arribada dels diputats catalans després de l'aprovació del projecte de Mancomunitats, la conferencia den Corominas, l'Aplec de la Sardana del diumenge passat, són proves vives y esclatants del renaixement dels fervors patriótics.

Venturós renaixement! Els pobles que lluiten per la seva llibertat, com Catalunya, necessiten els entusiasmes, les abnegacions, la sana agitació. Tot això es necessari pera enfortir y propagar els moviments nacionals y pera crear un ambient favorable a l'avens de la causa de l'autonomía.

Produir entusiasmes, sembrar abnegació, remoure la multitut, són coses que torna a aconseguir el nacionalisme catalá. Mantinguem encara la flama, companys, y fem que a la seva llum y al seu calor arrelin y creixin les obres positives de la civilisació catalana.

Notes polítiques

Commemorant una data

El vinent diumenge se celebrará a Igualada una manifestació pera commemorar el 39 aniversari de l'entrada dels carlins en aquella ciutat, portantse una corona a la tomba ont reposen els martres de la llibertat que sucumbiren durant les jornades del 17 y 18 de Juliol de 1873.

Convocatoria

Ens ha visitat una Comissió nomenada en la reunió de delegats d'entitats que'l passat diumenge al dematí tingué lloc en el Casino Constancia Progressista, preganinos la publicació del seguent escrit:

«A causa dels molts actes que hi havía anunciats y al mateix temps han tingut lloc han sigut més les entitats que han enviat la seva adhessió per escrit, que les concorrents per representació personal a la reunió convocada a l'obgecte d'organitzar colectivament un acte commemoratiu del 25 de Juliol de 1835 y 27 de Juliol de 1909.

Per això els reunits, presidents o delegats d'entitats perteneixents a l'U. F. N. R., al partit radical,, al federal históric, al progressista, lliurepensadores, obreres y de carácter social, han acordat convocar a una nova reunió a totes les entitats de tots els partits y escoles progressives que creguin es un deure d'alta conveniencia pera les comuns aspiracions, commemorar dignament aixís la revolució triomfant de 1835, com el gloriós esfors popular de 1909. Si el poble va realitzar aquells grans moviments revolucionaris, als organismes populars correspón honrar la memoria dels héroes y de les víctimes.

La reunió tindrá lloc el prop vinent dijous día 18, a dos quarts de deu en punt del vespre en l'esmentat Casino del carrer de Sant Pau, núm. 75, pral.—La Comissió.»

Inauguració d'un centre

El districte d'Igualada, que durant tant temps ha sofert el jou d'un ignominiós caciquisme, va redressantse dignament. Els republicans no cessen en la seva tasca y els centres creixen d'una manera esperansadora pera'l triomf dels nostres ideals. Montbui, un dels pobles d'aquell districte que més ha sofert les injusticies caciquistes, se disposa a convertirse en un ferm baluart anti-caciquista y ha constituit un centre republicá. Pera celebrar la seva inauguració, dissabte se celebrará un gran miting de propaganda en el qual hi pendrán part prestigiosos oradors d'aquesta ciutat y d'aquella población.

Felicitació

La Junta permanent de l'U. Catalanista há dirigit una entusiasta felicitació a l'eminent filólec catalá en Pompeu Fabra per l'acte de justicia amb que la Diputació de Barcelona ha correspost als mérits d'altal patrici, conferintli la Cátedra de Llengua Catalana establerta per la referida Corporació.

L'acció de la joventut

La secció d'Acció Política de la «Joventut F. N. R.» de Barcellona, se proposa que sigui ben aviat un fet la constitució de joventuts a totes les capitals de districte electoral de Catalunya, pera anar directáment y ja sense entorpiments a la fundació de la «Federació de Joventuts Federals Nacionalistes Republicanes».

A l'efecte, dita Secció se posará en relació amb els joves federals nacionalistes de les poblacions ont encara no hi hagi «Joventut» constituída, pera que aquesta sigui una realitat, organitzanthi conferencies, mitings y demés actes de propaganda.

El plan de la nostra «Joventut» ja comensa a donar els seus fruits. El president de la «Secció d'Acció Política» y company nostre Andreu Nin, ha visitat als joves federals nacionalistes de Sabadell.

Aquests acolliren amb entusiasme l'idea de la fundació de la Joventut y están disposats a portarla a la práctica ràpidament.

Demá celebrarán ja una reunió, en la qual quedará nomenada una ponencia pera redactar els Estatuts perque's regirá la nova «Joventut» y després, l'Andreu Nin hi anirá a donar una conferencia sobre l'idealitat y l'actuació dels joves.

L'Aplec de la Sardana

Amb un día ben expléndit, propi del mes de Juliol, se celebrá á Vallvidrera l'hermosa festa anyal de l'aplec de la sardana.

Desde molt dematí se traslladaren a la veina serra gran número de persones de totes menes y condicions, ocupant els tramvíes y cotxes del funicular y fent llargues correríes per els camins que de Barcelona conduexen al lloc que fou escullit per la celebració de la festa.

A les deu, hora en que devíen comensar la festa, la plassa de l'iglesia, ont tenía que realisarse la primera part, estaba plená de gom a gom, donant la nota més simpática y atractívola, les xamoses noies, que sentint bategar son cor pel més acendrat patriotisme, volíen donar la seva adhesió a una festa tant bellament catalana com lá que en aquells moments se celebrava. Gairabé totes les noies y senyores que hi havía llufen en els pits llassos y medalles commemoratives de la festa. Els entusiastes joves del grop nacionalista «La Devantera», hi acudiren cobrint son cap amb la típica barretina vermella, donant amb això una hermosa nota de color.

A la petita iglesia s'hi celebrá un ofici, al que hi acudiren alguns concorrents a l'aplec, essent més, no obstant, els que's quedaren fora, preferint fruir de les belleses que la naturalesa ofereix en aquells delitosos llocs.

Acabat l'ofici, les diferentes banderes de les entitats que assistiren a la festa se colocaren al voltant de l'explanada que hi ha davant de l'iglesia. La coble la Principal de Perelada, comensá amb el nostre himne nacional, que fou chorejat amb entussiasme extraordinari per tots els assistents, veientse obligat a repetirlo tres vegades. Els crits de ¡Visca Catalunya! y els aplaudiments, se succeien sense interrupció.

A continuació la colla executá les sardanes «Arri Moreu» den Pep Ventura, com a tribut a l'inoblidable músic empordanés, jorn de festa y a sol batent.

L'Esbart catalá de dansaires, executá diferents ballets populars catalans.

Acabada la primera part de la festá, tothom buscá la manera millor y més cómoda de dinar, distribuintse aquells que ja se l'havíen portat per les diferentes fonts y omplenant els demés fondes y restaurants.

La Comissió organitzadora de l'Aplec, amb alguns periodistes y diferents amics, se reuní en amical dinar en l'Hotel Sant Jordi, regnant durant el mateix la natural alegría y expansió.

Acabat el dinar, tothom se trasladá a la plassa del funicular que era ont se devía celebrar la segona part de la festa.

Els tramvíes y el funicular arrivavan a cada moment carulls de gent y per els diferents camins que van fins a Vallvidrera arribaven a peu a cada moment colles y més colles, dels que no temíen les xacdoroses caricies del sol de Juliol, malgrat fos apaibagada quelcom l'intensitat de sos raigs pel fresc aire de montanya.

A quarts de cinc, la plassa del Funicular ofería un aspecte hermosíssim, indescriptible, una nota de llum, color, alegría com no pot soñar la fantasía més exuberant.

La coble La Principal, comensá á executar el programa de sardanes inédites que foren les següents: «Cullint quiesta», den Casademont; «Esperantsana», Manén; «Amunt els cors», den Font; y «Cercant l'armada», Serra; «Serra amunt», Morera, y «Balladera», den Pujol. Totes son hermosíssimes y ben catalanes, l'éxit de totes elles fou gran, principalment el de les dugues últimes que tingueren de repetírse.

Simpátiques y hermoses senyoretes venien ramells y corbates catalanes y números pel sorteig de les garlandes. Els afavorits per la sort amb aquestes ballaren ceremoniosament la típica sardana que fou molt aplaudida.

Les anelles de sardanistes eren innombrables, y produía un efecte ben hermós veure tota aquella gent allí aplegada ballant la nostra hermosa dansa, aquella de la que l'inoblidable Maragall digué.

Es la dansa més bella...

La tarde avensá y al comensar a ferse fosc s'iniciá la desfilada dels concurrents, omplint tramvíes y funicular.

Tothom deixaba amb recansa aquell lloc admirables, ont un día tant alegre y patriótic s'havía passat, donantse comiat els concorrents y prometent trovarsi l'any vinent.

En resúm: una festa ben fraternal y patriótica que reconforta y alena y posa en tots els llavis el sant crit de ¡Visca Catalunya!

Entre altres banderes, recordém haver vist les de C. N. R. Fivaller, Lliga Regionalista de Gracia, del Centre Autonomista Catalá de Sant Gervasi, de l'Ateneu Obrer del districte segón, del Centre Autonomista de Dependents del Comers y de la Industria, del C. N. R. de Gracia y del Centre Fivaller, de Catalunya Nova, de l'Esbart Catalá de Dansaires y de l'Orfeó Barcelonés.

Entre altres concorrents, tinguerem el gust de saludar al senyor Pau Martí, president de l'Orfeó Catalá de l'Habana, qui, trovantse accidentalment en nostra ciutat, assistí a la festa acompanyat de sa distingida família.

* * *

El qui l'hagi trovada pot duria a casa nostre, perdé un brassalet al que hi anava juntat una medalla commemorativa del cinquantenari dels Jocs Florals. Se tracta d'un record de familia, per lo qual els interessats tenen grossos desitjos de recuperar la joia.

El qui l'hagi trovada por duria a casa D. Fr. X. Pons; Pelai, 3-1, ont será gratificat.

La conferencia den Corominas
pronunciada diumenge a la Sala Imperi
apareixerà aviat, editada en un follet, per "EL GALL,,
Notes preses taquigràficament. — Valdrà 25 céntims

Informació del'extranger

La crisi otomana

S'agrava la situació interior de Turquía, minada per tants elements de pertorbació com han engendrat els desacerts del govern.

A la regió de Monastir aumenten les desercions y l'exercit no regoneix gairebé cap disciplina. El govern ha donat ordres severíssimes de perseguir als desertors, tement que l'exemple cundeixi més encara y que'ls seus batallons quedin en quadro.

Corren rumors segons els quals a Damas y a Mep s'hi han manifestat símptomes de revolta. Se creía que la dimissió de Mahmond-Aufkef satisfaría a la Lliga militar; però aquesta segueix en la seva oposició al Govern.

(PER TELEGRAF)

En Mistral malalt

París, 15.—Els diaris publiquen telegrames de Montpellier, dient que'l gran poeta Mistral pateix una greu inflamació intestinal, trobantse en perill de mort.

Successos a Marsella

Marsella, 15.—Anit, a la sortida d'un miting organitzat pels dockers vaguistes, se varen produir sangnantes colisions entre aquests y la policía, canviantse molts trets de revólver.

Els manifestants se varen refugiar a un bar, originantse la confusió que es de suposar. Varen rodar per terra les taules, amb la consegüent trencadissa de vaixella.

Hi ha una trentena de ferits, entre ells deu agents de policía. Alguns dels ferits ho son de gravetat.

S'han practicat més de 60 detencions.

La festa nacional francesa

París, 15.—Han comensat les festes populars, amb ocasió de la festa nacional, celebrantse innombrables balls a l'aire lliure, sense cap incident que mereixi ser esméntat.

Ahir matí, amb un temps esplendorós, s'ha celebrat la revista de Longchamps, amb més concorrencia que de costum.

A la tribuna oficial cridaven l'atenció dos fills del Mokri y la ex-reina Ranavalo, de Madagascar.

Les venedores de la societat de socors als ferits militars, han distribuit milers de banderetes del Marroc.

M. Fallieres ha passat revista a les tropes acompanyat del Bey de Tunis y els agregats militars extrangers.

Han assistit a la revista el cos diplomátic y el general Gilinsky, quefe de l'Estat Major rus.

Abans de comensar la desfilada de les tropes, M. Fallieres ha fet entrega a les forces d'aerostació de la bandera del regiment de aeronáutica militar, creat fa poc, pronunciant amb tal motiu un discurs de tons patriótics.

La desfilada de les tropes ha sigut molt aplaudida. La infantería llufa'l nou uniforme. La cárrega final de la cavalleria ha sigut coronada amb una ovació indescriptible.

Han pres part en la revista dos dirigibles. L'altre que hi havía de conocórrer, el «Torres», ha sofert una pana sobre Billancourt, passant sense govern per sobre de París y aterrissant sense novetat a Bobigni.

Aquesta nit l'animació es extraordinaria a París. Els edificis públics y molts de particulars están espléndidament enllumenats.

S'han cremat varis castells de focs artificials y se celebren balls populars en casi tots els carrers.

Russia a Anglaterra

Berlín, 15.—El «Lokal Auzeiger» publica un despatg de Sant Petersburg dient que M. Sasonoff se proposa fer un viatge pel mes d'Octubre, a Anglaterra.

Encara no está decidit si passará por París.

El trasandí argentí-xilé

Santiago de Xile, 15.—Als círcols oficials acolleixen favorablement les sugestions dels diaris argentins, aconsellant als governs de Xile y l'Argentina que comprin el ferrocarril trasandí, a fi de facilitar el canvi comercial entre ambdós países.

Jocs olímpics

Stokolmo, 15.—Avui, en els jocs olímpics s'ha fet la prova anomenada «Cursa pedestre de Marathon.»

El recorregut es de 40 kilómetres.

Han arribat: primer, Mac Arthur, sud-africá, en 2 hores, 36 minuts y 51 segons; según, Gistham, sud-africá; y tercer, Strobino, nort-americá.

Topada

Xicago, 15.—Al passeig de Hinsdale ha ocorregut una topada entre dos trens expressos.

Hi ha 13 morts y nombrosos ferits.

El sinistre s'ha degut a un error de navegatge.

Russia y Xina

Sant Petersburg, 15.—Segons una informació oficial, al poblet de Tchira (Turkestá xinesc), l'inspector Sium, ajudat per alguns soldats xinos y els habitants de la població, ha posat sitió a una casa aont s'havía refugiat un súbdit rus.

Aquest, conminat a compareixer davant de l'inspector, s'hi ha negat y s'ha defensat a trets, matant a dos dels sitiadors.

Allavors en Sium ha ordenat als soldats que calessin foc a la casa, aont se trobaven un centenar de russos. Molts d'aquests han mort entre les flames.

El govern rus está decidit a obtenir una completa satisfacció.

Ocupació de Sidi-Alí

Roma, 15.—El general Garnoni telegrafía desde Ferna, amb data 14, que a punta de día les tropes italianes varen atacar Sidi-Alí, apoderantsen fácilment.

Nombrosos turcs y alarbs hi acudiren immediatament, desde Regdaline y Zonara, endaulantse un encarnissat combat, que va acabar amb la victoria completa dels italians.

Els turcs y alarbs se retiraren amb pérdues importants.

Els italians han reforsat la posició conquistada.

Desordres

Londres, 15.—Ahir tarde's varen produir desordres durant la manifestació realitzada pels vaguistes a Hyde- Park.

Els manifestants intentaren desliurar un company seu detingut per la policía, a qual efecte rodejaren als agents en actitut agressiva.

Hi acudiren reforsos, donant una cárrega de la que varen resultar nombrosos ferits.

Se practicaren moltes detencions.

Accident marítim

Montevideo, 15.—El vapor anglés «Silverwings» a encallat en aigües de la illa Gorrisi, quedant en situació perillosa.

La sanitat a Cuba

Washington, 15.—Segons un informe oficial, s'han registrat tres nous casos de glánola a Puerto Rico.

A la Havana no s'ha comprovat que fos de glánola l'únic cas sospitós que s'hi registrá.

Noves de Portugal

Chávez, 15.—Ha comensat l'interrogatori del quefe realista Joan Almeida.

Demá continuará.

Está incomunicat.

El presoner Ferreiro, ferit en el combat del día 8, está agonitzant.

De la carlinada

LA SELVATJADA DE GRANOLLERS

A la presó de Granollers y a disposició del jutjat, amb motiu del sagnant succes del dissabte, se troben els següents detinguts:

Joan Aymat Vidal, Felip Aguilar Baquero, Miquel Costa Canals, Vicens Carmesí Gómez, Joan Humbert Esteve, Martí Paricio Boenú, Josep Pagés Palau, Salvador Carbonell Faura, Francisco Manent Fradera, Francisco Pagés Pons, Jaume Llobet, Esteve Pagés Palau, Benet Montagut Roca, Roc Jarsa Hernández, Manuel Marí Bonet, Josep Homet Ravester y Josep Tarragó Balcells.

D'aquest delinguts 8 ho foren en el teatre 9 en un registre que's practicá per la policía, guarda civil y carrabiners a les tres de la matinada en el Circol carlí. En el registre s'incautaren de diverses boines, un fusell Remigton y nombrosos revólvers amb certa quantitat de cápsules.

Ahir a la matinada fou trasladat al dipósit del cementiri, el cadavre del desgraciat radical Miquel Massó, (a) Pelut, mort villanament per les turbes jaumistes. A l'hospital del cementiri hi fou trasladat el cadavre del carlí Josep Vila Serrano, mort per presentar resistencia a la guarda civil.

Dit Vila s'ha confirmat que era empleat municipal de Barcelona, formant part del grupu que marxá dissabte a la tarde a Granollers a pertorbar el miting republicá.

El governador va parlar ahir amb l'arcalde de Granollers, el qual, li manifestá que ahir se celebrá l'enterro del republicá mort en els successos de la nit del dissabte, al qual volen tributarli sos companys polítics grans honors.

Li manifestá, a més, que quatre dels detinguts, ho foren en la mateixa l'otja desde ont feien foc y que ahir fou practicada l'autopsia als morts.

Amb motiu de l'enterrament del republicá mort, y en senyal de dol y de protesta per la selvatjada comesa pels carlins, ahir a les cinc de la tarde, se tancaren totes les tendes. Les fábriques sospengueren el tréball a la mateixa hora, pera que'ls obrers poguessin assistir a la manifestació que se organitzá pera portar corones a la tomba den Manuel Massó, ha prés part tot Granollers en pes. La manifestació, presidida per l'arcalde y tots els regidors, assistinthi representants de totes les entitats de la población.

La gentada que hi ha assistit, ha sigut formidable.

Ha sigut una demostració imponent de l'indignació dels honrats ciutadans de Granollers davant la selvatjada dels descendents del sanguinari Savalls.

Lo de Barcelona

Ahir mitgdía, al fersel canvi de jutjat de guarda, varen esser portats a la presó els nou individus del requeté carlí detinguts dissabte a la nit pels successos ocorreguts davant de la nostra redacció y en la del confrare «El Diluvio.»

Tots ells confesaren la seva participació en els fets y declararen pertanyer al requeté.

Cinc d'ells, els que realitzaren l'agressió al «Diluvio» foren posats a disposició del jutjat del districte de Llotja, acusats dels delictes de danys y desordres públics. Els altres 4, detinguts a la Rambla, ho foren al del districte de l'Hospital, acusats de desordres y manifestació ilegal.

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

S'ha publicat ja l'hermós volum «Estudis de Literatura Catalana», den Manuel de Montoliu, amb un próleg de don Miquel S. Oliver.

Els suscriptors que desitgin recullirlo personalment poden passar per les nostres oficines, Rambla de les Flors, 14, pral., desde les 4 de la tarde a les vuit del vespre, y mitjantsant la presentació del corresponent val, se'ls entregará el volum.

Als que no'l passin a recullir, s'els enviará a domicili la setmana entrant.

Están fentse les remeses dels llibres corresponents als suscriptors de fora de Barcelona. S'han expedit ja els de Sabadell, Girona, Reus, Figueras, Palamós, Lleida, Manresa, Badalona, Vilafrancá del Panádes, Sitges y Sant Feliu de Guíxols. Per tota aquesta setmana quedarán tots els llibres enviats.

L'IGNASI IGLESIAS A SABADELL

L'arribada

El prop passat dissabte, tingué lloc en el teatre Euterpe de l'industriosa ciutat de Sabadell, la conferencia organitzada per entusiastes aimants del Teatre Catalá, y en la que'l nostre ilustre amic, l'eximi autor de «Les Garces», don Ignasi Iglesias, hi descapdellá'l suggestiu tema: «Barcelona y el Teatre Catalá».

En el tren de dos quarts de déu de la nit del mateix dissabte, arribá a Sabadell el senyor Iglesias, acompanyat del nostre estimadíssim amic en J. Pous y Pagés, y dels nostres companys en J .Durán Vila y l'Andreu Nin.

Al Parador de la Rambla anaren á rebre al senyor Iglesias, la Comissió Organitzadora de la conferencia, nodrides representacions de les entitats teatrals, Centre Líric-Dramátic, Centre Sabadellés, Societat Choral Colom y nombrosissims amics y admiradors del conferenciant, entre'ls que recordem en aquest moment als senyors Martí y Peidro, Durán y Tortajada, Puig Cassanyas, Ribera y Llovet, Centellas, Joaquím Busqueta, Pau Griera, Lluis Farrés, Soler y Rabassó, Francesc Saló, Recordá, Soley, Camps, Borrás, Vernet, etc., etc.

Foren també nombrosissims els curiosos que acudiren a presenciar l'arribada del senyor Iglesias. Tot l'extrem baix de la Rambla y els andens del Baixador, atapaits de una immensa gentada, oferien un aspecte animadíssim y pintoresc. Fetes les salutacions y efussives estretes de má, el senyor Iglesias y els seus acompanyants pujaren Ramblas amunt, organitzantse espontániament una nombrosa manifestació que no baixá de 300 persones.

La conferencia

Quan s'arribá en el teatre Euterpe, ont havia de tenir lloc la conferencia, el magnífic coliseu de l'extrem alt de la Rambla ofería un aspecte brillantíssim y encoratjador. Un públic nombrosíssim que no baixaría de 2,500 persones, omplia per complert la platea, llotgetes y galeries. Totes les entrades que donen accés al teatre, estaven també obstruides per la gent que s'anava quedant allí en l'impossibilitat de trobar seient.

A l'aparéixer a l'escenari don Ignasi Iglesias, en unió de la Comissió Organitzadora y delegacions de les entitats representades, esclatá una ovació aixordadora que durá més de tres minuts. Se sentien visques a l'Iglesias y al Teatre Catalá.

La taula presidencial l'ocupaven els senyors Durán Tortajada, Pau Griera, Martí Peydro, Pous y Pagés y el nostre corresponsal a Sabadell senyor Camps.

A l'escenari, ademés de les representacions y senyors ja esmentats, hi vegerem als senyors Trías y Fábregas, Jaume Prats, Ramonacho y Jumyent, y entre'l públic an en Folguera y Durán, Ribot y Serra, Francesc de P. Bedós, Cassimir Lagarriga, Ribé, Romeu, Doménech, Saló, López, Lladó y Fermí Ribera, etc., etc.

Apaibagats els aplaudiments amb que fou rebut el conferenciant, el senyor Martí y Peydro en nom de la Comissió Organitzadora obrí l'acte amb un treuissim parlament plé de sinceritat y eloqüencia.

Tot seguit l'Ignasi Iglesias comensá la seva interessant disertació.

Ciutadans de Sabadell—digué—: Com tots sabeu, vinc aquí entre vosaltres, continuant el dolorós pelegrinatge per Catalunya que m'he imposat pera defensar y enaltir el nostre teatre nacional, posant an aquesta tásca, tots els meus amors y els meus entusiasmes.

Vaig a defensar el teatre fundat per l'inmortal Pitarra, perque Barcelona no l'estima prou; an aquest teatre que encara que avui sembli aparentment mort, no ho será mai mentres hi hagi catalans que estimin a la seva patria.

Vaig comensar la campanya a Bárcelená, perque bona part de la prempsa combaté despietada y grollerament l'obra dels autors dramátics catalans. No hi fá res; que en vinguin d'enemics, mentres tingui al poble de Catalunya al meu costat. Encara que quedés sol, seguiría, com un illuminat; siguem bojos, illuminats, va dir en Maragall, peró estimem la nostra terra y volguemla forta y lliure.

He dit que l'obra dels autors catalans va ésser combatuda. Qué defensaven els nostres detractors? algún teatre superior? quelcom superior a la germanor nostra? Res de això; una sola cosa hi havia superior a nosaltres: la seva mala fe.

Peró nosaltres varem seguir la nostra tasca, perque portavem el sol de Catalunya, aquella «Nausica» den Maragall que Homer no desdenyaría de firmar, sinó que, dirigintse a la «Nausica» grega, diria: Abrassá a la teva germana cataláná, com si les dugues fossin bessones, filles del Mediterrani. (Grans aplaudiments.)

Nosaltres no varem posar la «Nausica» per explotar el nom den Maragall, sinó pera fer honor a la seva gran obra teatral y literaria. En Maragall era un gran poetá que la seva bondat era tan gran com la seva inspiració.

Peró l'obra, amb tot y triomfar el dia de l'estrena pels aplaudiments del poble, no va assolir l'éxit que's merecixia, perque Barcelona hi va fer després el buit y la prempsa, salvant honroses escepcions, va combatre indignament els esforsos desplegats pels autors catalans y l'obra excelsa del nostre gran poeta.

Al final de la temporada, com tots sabeu, vaig ser combatut y calumniat, arribantse a anunciar l'escomesa que se'm feia en pasquins enganxats pels carrers, com si's tractés d'un polític vulgar explotador de les multitutts.

Avui a Barcelona no més se murmura, no més se reventa, se nega, quasi ningú afirma. Pobre del que vol fer alguna cosa en honor de la seva terra! Si no es un obcecat com jo, que tirí endavant, no tenint en compte els obstacles, cau vensut, enmatzinat per l'ambient asfixiador que en la gran ciutat mare's respira.

Peró ningú, ni per amusar, dona la cara. Y molt menys pera defensar les causes justes. Les grans coses, les que més mal poden fer a la ciutat, tothom se les pren amb cert aire d'indiferencia... fins se compten mitg rient, com si esser mal factor o lladre dels tresors comunals tingués certa gracia. Per això, quan jo, essent regidor de Barcelona, m'indignava contra'ls seus mals administradors, els que m'estimen me deien, com si fos un pobre ingenu, que'm deixés de política, que no era per mí esser regidor. No es per ells, pels altres, deia jo! (Gran ovació).

Si jo fos polític, que no'n soc, defensaría'l meu ideal amb el mateix entusiasme que defenso'l Teatre Catalá. Peró com soc dramaturg, dedico les meves energies a la meva especialitat, que es la meva passió, fentho, com ja sabeu, a la catalaná, perqué sinó la meva obra no tindría cap carácter, no pastantia amb el llevat de la meva terra y al calor d'humanitat de catalá que porto a la meva ánima. (Aplaudiments).

Els meus detractors pera desviar la qüestió, me presenten com enemic de les traduccions, jo precisament, que no essent actor, vaig estrenar en catalá, fentho'l protagonista'l gran drama «Espectres», d'Ibsen, com conta en el llibre imprés per la casa editorial «L'Avens».

Defensant el teatre de la nostra terra defenso al mateix temps al nostre poble, perqué'l teatre no és una forsa independent, d'aquéll, sinó que es el temple de la vida d'un poble. Mireusel d'una manera enlairada, no a través de les meves obres, sino de les dels autors més eminents, y veureu com en éll s'hi condensen tots els ideals, tots els dolors y alegries d'un poble, si aquest té, com el nostre, amor a l'art y a la vida.

Barcelona sembla que estigui somorta, no té afany de protegir l'art. Barcelona sembla una vella cansada de tant treballár y, en el sentit que jo vull dir, apenes ha fet rés. Ciencies, art, literatura, tot es, relativament, jove.

Per qué s'ha de parlar, doncs, de crisi y de mort, si no s'ha arribat a la plenitut, si encara som infants, en sentit noble? Si les nostres obres interessen, es per la joventut que tenen. A Barcelona tot es democrátic. En Pitarra y en Clavé son dos genis menestrals, populars. L'intelectual no ha capitvat les masses.

Jo vull defensar la superioritat intelectual den Pitarra. En la seva época, él feu més que nosaltres; va fer un teatre. El públic el va aplaudir y se feu un teatre que ha arribat a interessar a tot Catalunyá y ádhuc a fóra de la nostra terra.

En Clavé, amb les reves societats chorals, no va treure a l'obrer de l'antre del vici, que mai hi ha estat, sinó que va agermanarlo pera cantar l'oda al treball y á la música popular.

An aquests intelectuals que han discutit el geni menestral den Clavé, jo'ls diré que fou l'introductor a Espanya de la música de Wagner.

El día 16 de Juliol de 1862, la societat choral Euterpe va estrenar als Camps Elíseus la «Marxa del Tanhauser» y les nostres masses populars fruien de la música del gran mestre mondial.

Nostre teatre es encara democrátic, encara es menestral. Els rics sols volen saber d'éll qual els fa riure xaronament, els sembla un art inferior al teatre, essent en la llengua dels Maragall, Guimerá, Verdaguer, que la rebutjen pera malparlar l'hermosa llengua catalana. (Aplaudiments).

Sols els menestrals y uns pocs rics aimants de la cultura, accepten el teatre catalá. Per això no pot viure en el centre de la ciutat, ont s'aixecarán quatre teatres castellans, perqué quan se fa catalá sembla que's fassi xino, que ningú l'entengui.

Nosaltres el portarém al Paralel pera confondre la nostra obra amb el poble, que no sé si'ns espera, peró que sí sé que té ánima, té cor, té sentiment y ens seguirá perqué portém un ideal. (Aplaudiments) Nosaltres els dirém: Barcelona, estás donant un mal exemple als que venen a la ciutat y esperen com una bona segada'ls fruits del teatre catalá a Barcelona. Apoia als dramáturgs, perque t'apoies a tú mateixa.

El país petit que interessa al món donant fruits com «Terra Baixa» ha de tenir bones branques. L'arbre l'han trepitjat, fet estelles, es caigut, peró hi ha un plansó que regaré si convé amb la meva sang y que abans de l'hivern tindrá brancada y donará fruits abundosos y fecondants, perque'l sol li dona sava y vida. (Grans aplaudiments.)

Jo no he parlat pera ofendre a Barcelona, sino emprés per l'amor que li professo, perque voldría que fos la mare de Catalunya.

El teatre catalá no es exclusivista, tancat a la producció de la terra, sinó que obrirá les portes a totes les obres que vinguin a enrobustir l'idealitat catalana. Jo precisament, árá estic abocetant una idea que, com jo, la trobareu hermosa. Me proposo donar cada dijous una lléssó curta donant a conéixer els homes més eminents de la cultura universal, que escriguin coses que puguin pendre plasticitat en el teatre. Repartiré biografies dels autors les obres dels quals el Sindicat representi. Donarém a conéixer les grans obres an aquest poble senzill, puig els grans homes son els que han escrit les obres més senzilles. Aquesta obra nostra ha de donar un gran resultat. El poble ha de veure que portém una qualitat honrada y el día que s'adongui d'això estimará'l nostre teatre y la llengua en que está escrit. (Aplaudiments.)

El teatre nostre ha de ser ben catalá. Pera ser alguna cosa en la terra, s'ha d'esser l'imatge d'aquella en que s'ha nascut. El món es massa gran pera que poguém abrassarlo tot. Com més catalans siguém, serém més humans. «Terra Baixa» perqué es catalaná, s'ha fet universal. Pera fernos entendre an els demés pobles tenim l'Esperanto, aquesta llengua artificial que agermana a tots els homes. Amb aquesta llengua, demá's representará a Sabadell una obra catalána, «Misteri de Dolor». Si no hi hagués l'ánima catalana, que li dona vida, el drama passaría tebiament y no arribaría a l'ánima amb tota l'intensitat. (Aplaudiments.)

En el cor nostre y aprop de nosaltres hi cap tot y tothom que porti un ideal pera servir a Catalunya y al nostre teatre.

No'm fan por les idees, sino'ls homes que no'n tenen. Aquets, quan es convé, son blancs o negres o rojos y traeixen als blancs, als negres y als rojos. (Aplaudiments.)

Doneume un home d'idees, que dú ideal honrat y tord o di hora ens entendrém. Parlém el llenguatge de l'amor y ens entendrém amb tots els homes.

Que va que no he ofés a ningú perqué no parlés com jo parlo, perqué no ha nascut a Catalunya? Aquest procediment ha donat sempre bon resultat y l'amor l'he vist florir en el cor de tots. Jo he parlat aixís a castellans, y sentinise remoure les entranyes per sentiments d'humanitat, m'han donat raó, que ells y jo anirém a un fi mateix y que les branques passarán els confins de les terres y se confondrien les flors d'una y altra. (Aplaudiments). Aquest es el sentiment dels que volém fer el teatre catalá. El poble de Barcelona ho vol y ho es un gran cor, una gran ciutat digna de millor sort.

La Barcelona cavalleresca, generosa, la ciutat ont el foraster hi troba les portes obertes, no sols pera guanyarse'l pá, sino pera guiarla devegades a la perdició, amb quina facilitat fa prestigis y els destrueix! A mí mateix se m'ha acusat. Jo era'l graó més alt, no el més enhairat, perqué'ls altres me sostenien. (Aplaudiments.) Ara la ciutat consent que's diguin coses injustes de les quals tothom hem de protestar, no per mí, sino pel mal precedent que seten. Això demá ho farán amb un altre y aixís aném matant les energies dels joves a quins amarguém tota l'ánima. (Molt bé.) Jo que sempre he treballat de bona fé, se me paga de mala manera y la prempsá, salvant honradíssimes excepcions me fa'l buit. Ara mateix veig ser president d'uns Jocs Florals en que's premiaven treballs dedicats als aucells. Els periódics no n'han parlat. Això no es una ofensa a mí, sinó al poble, que te dret a que'l dignifiquin y l'enlairin. La estafeu la propaganda perqué hi soc jo; mes no desmaiém y aném arreu de Catalunya a pregonar l'obra del teatre de la nostra terra. M'esperen an Figueres, a Terrassa, a Lleida. No m'han demanat pas pera tenir un número més en el programa de la festa major, sinó perque aquest poble no es tant indiferent com se creuen y no deixa d'estimar l'obra dels dramaturgs catalans. (Grans aplaudiments.)

El Teatre Catalá no morirá mai. No me espanten els seus detractors ni'ls meus enemics, perque'l que no'n té, es home sense valor y els enemics so nels admiradors més convensuts. La campanya que estic portant a cap, diuen aquells que es l'apostolat de l'escándol; es clar, per ells sí que ho es. (Rialles y aplaudiments.)

Y no vull cansarvos. (Veus: No, no.) Jo remercio coralment an aquest poble, la devota atenció amb que m'ha oit. Mercés a tots, amics meus. Jo aquí vaig venir en la meva joventut, rebent de vosaltres generosos y encoratjadors aplaudiments y per això he parlat entre vosaltres amb el cor obert.

Anem, doncs, a regenerar el nostre teatre, que no sigui ombríu y mesquí, sinó que hi bategui tota l'ánima del nostre poble, teatre que redimeix y que sigui forsa ont vagin a caldejarshi les ánimes.

Nosaltres, homes llatins, mediterranis, homes de llum y d'espai, hem de portar an aquest teatre'l drama de les multitutts, en epopeies que, sent del nostre temps, tinguin la grandesa artística y humana d'un «Prometheu».

Una ovació delirant, indescriptible, coronará les darreres paraules del conferenciant. Se repetiren els crits de: Visca l'Iglesias y visca'l Teatre Catalá. El públic, a peu dret, obligá amb els seus entussiastes aplaudiments a que'l senyor Iglesias saludés per tres o quatre vegades.

Finida l'ovació, el senyor Martí Peydro pronunció paraules d'afecte y remeriament pera'l conferenciant, dient que tots ens hapera'l conferenciant, dient que tots ens hapera'l conferenciant, dient que tots ens hap

...ors, organitzantse en cooperatives de con-
...sum y de producció, creant caixes de pen-
...sions y pera la vellesa y l'invalidesa, etc.,
...presentant diversos exemples de lo que ana-
...va relatant.

Per lo que afecta als obrers de l'Ajunta-
ment, digué que tenen dret a exigir del ma-
teix, la creació d'una Caixa pera'l cas de ma-
lalta, vellesa y invalidesa, però mitjantsant
que ells hi contribuixin també amb una mó-
dica quota lo que'ls donará dret a interve-
nir en l'administració de la Caixa, detallant
la forma en que l'Ajuntament podría atendre
al sostenim ent de la mateixa sense castigar
en res el pressupost.

Va acabar el senyor Ripoll la seva brillant
disertació recomanant a tots els obrers muni-
cipals a que s'associin amb ampli esperit de
companyerisme y altruisme, y si això's rea-
litza l'Ajuntament no podrá negarse a im-
plantar dita millora. Si aixís ho feu—diguè—
això no será un de tants problemes que deixi
de resoldre l'Ajuntament.

El nombrós públic que assistí a la confe-
rencia, lloá molt les clares y meditades pa-
raules del disertant.

Seguiráin a la conferencia del senyor Ripoll
les dels senyors Oriol Martorell y Juncal, les
quals son esperades amb gran interés.

Successos

TENTATIVA DE SUICIDI

Josepa Miró se prengué ahir una substancia corrossiva amb l'intent de suicidarse, cosa que no aconseguí, quedant, no obstant en greu estat.

Sembla que lo que induí a la suicida a prendre tal resolució son coses d'amors.

ACCIDENT

Víctima d'un accidant d'automóbil sigué curat en el dispensari de l'Universitat de diverses ferides Eduart Pons.

AGRESSIÓ

Rosa Gallego sigué agredida per Vicens San Julián, rebent una ferida al coll de la que 'en fou auxiliada al dispensari d'Hostafrancs.

TRIBUNALS Y JUTJATS

Audiencia Provincial

Ahir comensá a funcionar la sala de vagances, la qual únicament celebrá la vista d'un judici oral, per lesions contra Cebriá Ruiz Rubio.

El día 25 de Juny de 1908, els nens de 12 anys Esteva Juandó López y Isidre Giménez Güell entraren d'amagat a l'establiment «Sport Tobogán situat al carrer de Santa Madrona.

El procesat Cipriá Ruiz que era ferró de dit establiment va donar un cop al nen Jiménez y quant el Juandó saltava una reixa perá fugir va donarli una empenta que'l va fer caure y desllurigar l'extremitat superior del cúbit esquerre.

Y el fiscal senyor Rosés va calificar el fet de lesions segons l'article 433 del Código penal y va solicitar que s'imposessin al processat un mes y un día d'arrest major y que indemnisés al perjudicat amb la quantitat de 125 pessetes.

La defensa va solicitar l'absolució.

Jutjat de guarda

El del districte de l'Universitat instruí durant la seva darrera guarda 21 diligencies sumarials, decretant la detenció de 13 individus.

Fou substituit en la guarda pel Jutjat de la Barceloneta, escribanía Culebras.

Senyalaments pera avui

Sala de vagances.—Lesions, Oest.—Incident. Coaccions, contra J. G. Concepció.—Incident.

Ateneu Pi y Margall

DE LA BARCELONETA

Hores de visita al Dispensari
Mèdic públic gratuit

Medecina y Cirurgia: dimars y divendres, de sis a set del vespre.

Nas, gola y orella: dilluns y dimecres, de sis a set del vespre, a cárreg del doctor Moreu.

Malalties de criatures: dilluns, dimecres y divendres, de nou a deu del matí, a cárreg del doctor Roig y Roig.

Assistencia a parts: dijous y dissabtes, de onze a dotze del matí, a cárreg de la cirurgiana donya Isabel Rabassa

INFORMACIO DE BARCELONA

El senyor don Lluis d'Oeyza ens comunica que desde ahir s'ha encarregat de la direcció d'«El Liberal» en Barelona.

Li tornem cortésment, la salutació.

Ahir sortiren cap a Madrid don Manuel Henrich y don Josep Thomas, pera pendre posessió dels cárregs de President y vispresidentd el Comité executiu de la Federació Nacional de les Arts del Llibre. Pera formar part del mateix Comité en representació de la regió catalana-balear, há estat designat el conegut bibliófil don Ramón Miquel y Planas.

—Dr. Hardoy Tizol, cirugiá dentista, s'ha trasladat a la Plassa de Cátalunyá, 8, primer, segona.

Ahir a la nit, la banda del regiment de Vergara, executá en el Paralel, cantonada ál carrer de Sant Pau, l'original fantasía titolada «La toma de Zeluán», amb una bonica combinació de tocs de corneta y viu tiroteig, que cridá molt l'atenció del nombrós públic allí congregat, el qual aplaudí freméticament, per lo qual obtingué la dita fantasía els honors de la repetició.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

Amb motiu de ser la festa onomástica del patró, celebraren ahir en el Mundial Palace, un banquet els obrers de l'imprempta Fiol y C.ª

A l'acte hi assistiren més de 50 comensals, reguant durant el mateix, la més franca cordialitat.

—CASI TOTS els nens d'ambdos sexes están anémics y necessiten un tónic reconstituient poderós y inofensiu, essent el millor el «Dinamógeno Saiz de Carrlos.»

Aquest vespre, el psicóleg don Ignasi Ribera Baylina, donará a l'A. C. P. la 13 conferencia pública sobre Psicología General y Terapéutica, desenrotllant el tema «La Neurastenia.—Causes.»

—CASTELLS de focs desde 20 pessetes, Barbará, 33.

L'Academia d'Higiene de Catalunya celebrará sessió demá a dos quarts de deu de la nit.

Es donará compte del dictámen de la ponencia nomenada pera estudiar les condicions bacteriológiques d'un antiseptic.

—BOMBES de paper que no crema, Barbará, 33.

Aquesta nit de nou a dotze la Banda del regiment de Vergara executará en el Paralel, cantonada al carrer de Sant Pau, el seguent programa:

«Ester», pas doble, Roig.
«Juana de Arco», Overtura, Verdi.
«Caballería Rusticana», fantasía, Mascagni.
«La leyenda del monje», fantasía, Chapí.
«Marina», mosaic, Arrieta.
«Fiesta alegre», polca, Alvarez.
«Canalejas», pas doble, Lope.

—FOCS artificials, Barbará, 33.

PUBLICACIONS

Hem rebut dos exemplars del fascicle «El ví de Navarcles», de l'ilustrat farmacéutic don Joan Pasqual.

Se tracta d'una contribució a l'estudi dels vins de la comarca de Bages. Es una obreta escrita amb gran cura, amb claretat y ámb método, y que demostra els coneixements que té en la materia'l senyor Pasqual.

L'estudi se divideix en quatre parts, que son les següents:

I. Constitució dels vins de Navarcles.
II. Conseqüencies que's desprenen dels anteriors resultats y que tenen interés pels vinicultors de Navarcles.
III. Llevats seleccionats.
IV. De les millors condicions a que pot ferse actualment a Navarcles la vinificació.

Es d'aplaudir que, pera escriure el seu estudi, hagi emplenat el senyor Pasqual la llengua catalana.

En l'avant-propósit que ha posat a «El ví de Navarcles» el seu autor anuncia dos treballs més: un sobre les algües d'aquella localitat y un altre sobre les terres.

La tasca del senyor Pasqual es ben digna d'encoratjament.

CRONICA DE FORA

Informació d' Espanya

PER TELEFON Y TELEGRAF

Madrid, 15, de 10 matí a 9 nit

El "Cabo Roca" esclata

Greu desgracia

Sevilla, 15.—A última hora de la tarde d'ahir, quan el vapor «Cabo Roca» sortía del port portat pel práctic, se va sentir una formidable detonació.

La multitut va acudir als molls, enterantse de que hi havía hagut una explossió a bordo del «Cabo Roca».

Al passar el barco entre'l port y la punta de Aznalfarache, va explotar la calderá á causa d'haverse romput un tubu.

Dolls d'aigua bullenta se precipitaren a la coberta del barco, causant gran confusió entre passatgers y tripulants.

El capitá, que's trobava en el pont en el moment de l'explosió, se va precipitar a coberta, trencantse una cama.

El práctic va tractar de pujar a un pal pera llunarse del vapor, peró va caure sobre coberta.

El quadre era espantós: en un grupu's veia, prop del pal major, una dona amb un nen de pit y altres dos de 8 y 10 anys que varen rebre tal quantitat d'aigua bullenta que ella y els seus fills varen morir.

En el departament de máquines va quedar totalment cremat el fogoner.

Amb automóbil se traslladaren els ferits a la casa de socors, curantlos de diverses ferides y cremades de segón grau.

Josep Martínez Palero y Josep Iriarte se troben gravíssims.

En Vicens Iriarte, lleu.

Una dona anomenada Mercé Carrasco, Uamb dos fills, que anava a la coberta, fou traslladada a l'hospital en estat gravíssim.

Exteriorment el vaixell no presenta desperfectes.

Arribá a Sevilla remolcat per un vaporet de les obres del port, y quedá atracat junt á la Torre del Oro.

El vaixell portava molts anys navegant.

El cadavre del fogainer ha sigut traslladat al dipósit judicial.

S'atribueix la catástrofe á falta d'aigua en la caldera ó a un tubu que estava picat.

També ha mort darrerament el paler anomenat Josep Iriarte, a l'hospital.

Se tem que morin dos ferits més.

«La Gaceta»

«La Gaceta» publica:

Reial Ordre disposant que'l registrador de la propietat de Sant Feliu de Llobregat don Enric Cambre Pinses, passi a formar part de la comisió nomenada pera auxiliar els treballs de la reforma del regiament hipotecari.

Reial Ordre circular del ministeri de la Guerra invitant a totes les congragacions de relligiosos que's considerin inclosos en el paragraf según de l'article 238 de la vigent llei de reclutamient pera que manifestin an aquest ministeri per medi d'instancia o ofici el seu dret a esser inclosos en l'esmentat article.

Reial Ordre de Governació resolent expedient relatiu a solicitut pels senyors Lebón y companyía y altres societats productores de gas y electricitat en súplica d'aclaració o interpelació de la regla 8 de l'article 137 de la llei municipal.

Se resol amb carácter general que'ls arbitris que'ls Ajuntaments y Associats de la Junta Municipal estableixin per raó de l'aprofitament o ocupació de la vía pública o de terres y propietats del poble en canalisacions etzetra, pera distribució de fluit, no podrán, ni deurán en cap cas excedir en conjunt del 25 per cent de la contribució senyalada a les mateixes industries.

Aquest límit no exclui la facultat ni acció dels Ajuntaments pera exigir els desperfectes que en els bens del municipi o del comú se causin per dites societats.

Relació de les pensions declarades pel Consell Supremo de Guerra y Marina durant la segona quinzena del passat mes de Juny y de les declarades per la Direcció general del Deute en el primer de Maig.

Anunciant, per primera vegada, la vacant del titul de marqués de Nervión, amb grandesa d'Espanya.

De la topada automovilista

Sevilla.—Amb motiu de la topada d'automóbils s'ha sospés l'inauguració del Circol de la Joventut Conservadora, la festa automobilista que's preparava y el banquet del Colegi de procuradors.

Avui se verificará l'enterro del senyor Espinosa, que será una manifestació de dol.

El xofer que ahir detingueren ha sigut posat en llibertat.

Defunció

Granada.—Ha mort don Manuel Rodríguez Acosta, diputat a Corts y quefe dels conservadors d'aquella provincia.

Questións obreres

Tenerife.—Per no poder acceptar certes condicions proposades per les cases consignataries s'han declarat en vaga els cárregadors de carbó del port de Las Palmas.

Els vapors venen a aprovisionarse de carbó a Tenerife.

Oviedo.—Els obrers del port de Musel de Gijón, s'han declarat en vaga per haverse negat els patrons a aumentarlos el jornal en un 15 per 100 sobre'l que ara guanyen.

El governador ha sortit cap a Gijón amb l'objected e solucionar la vaga.

Saragossa.—Els obrers fusters y pintors que treballen en les obres que construíen els paletes vaguistes se neguen a treballar haventl eclarat el «boycot» a patrions y propietaris.

El governador ha facilitat nota de la contestació dels patrons associats a les pretensions dels vaguistes.

Aquests soliciten l'interpelació de l'alcalde que reunirá demá la Junta local de Reformes socials.

Les societats de patrons y paletes han acceptat què una comisió de patrons d'aquest districte intervingui en les negociacions sotmetentse al fallo que dongui aquest arbitratge.

Sembla iniciarse la solució de l'assumpte.

Lo de Portugal

L'a ventura den Soriano

Els periódics católics publiquen un telegrama de la Coruña en que's diu que una carta procedent de Vigo assegura que una una dama portuguesa va increpar al diputat republicá senyor Soriano, en l'hotel ont posava, tirantli en cara la seva liviná concurta delatant als reialistes, arribant en sá justa indignació, fins al punt d'abofetejarlo davant d'un despectiu arronsament d'espatlles den Soriano.

La dama en qüestió se diu que es l'esposa d'un dels més caracterisats reialistes que segueixen an en Paiva Conceiro.

Els detinguts

Cáceres.—Els quefes de la conspiració monárquica portuguesa detinguts a Hoyos han arribat aquí aquest matí.

Després d'interrogats pel governador han quedats arrestats a la fonda fins a dos quarts de tres de la tarda en que ha sortit en el tren de Madrid cap a Ciudad-Real y Cenca.

Els acompanya fins al seu destí un capitá de la guarda civil.

Han sigut detinguts dos nebots den Joan Franco, residents a Zarza la Mayor, prop de la frontera.

Altres dos nebots del famós polític han sigut detinguts a Piedras Altas.

També han sigut detinguts a Hervás dos portuguesos que's feien passar per serradors, y en Paya, que va fugir amb els diners dels emigrats.

Notes curtes

Badajoz.—Aquest matí ha sortit pera vigilar la frontera un esquadró de cavallería de Villarrobledo.

Tuy.—Ha ingressat a la presó del partit el capitá Sepúlveda, capdill reialista.

També hi ingressarán en Homen Cristo y Matjan.

Coruña.—Ha sigut registrat el vapor «Vikinge», sense resultat.

Es propietat de don Lluis Lamigueiro, amo de les peixateries coruñeses de Madrid.

Aquest, com altres registres, obeeixen a denuncies dels carbonaris.

Presentació d'un Cabecilla

Orense, 15.—Comuniquen de Tuy que'l capdill reialista portugués Marusino, quefe de una partida que rondava per la frontera, se ha presentat a les autoritats d'aquella población amb 14 dels seus.

Creu Marusimo que Paiva Conceiro convensut de l'inutilitat de sos esforsos ha buscat novament refugi a Espanya.

Marusino es l'agent de policía que va donar mort a l'anarquista Buixa, quan áquest matá al rei don Carles de Portugal.

Lo que l'ha mogut a presentarse es que la seva partida se disseminá per por de trobarse amb les tropes republicanes.

No li quedaven més adictes que'ls 14 amb quins s'ha presentat.

Lo que diu la prempsa

"El Imparcial„

Publica un magnífic y irónic article de Mariano de Cavia titulat «Madrid, castillo famoso.» Censura les ordres del quefe superior de policía, que diu se proposa reformar les costums típiques de Madrid.

"El Liberal„

Titula l'article de fons «Los ingresos.» Diu que encara que la recaudació del Tresor ha excedit en el primer semestre del corrent any al recaudat en igual semestre de l'any anterior, creu que'l segón se liquidará amb «déficit» y que'l pressupost actual oferirá gravíssimes dificultats al ministre d'Hisenda.

«La Mañana»

En son editorial que titula «En una manuelas», enraona de l'inesperat regrés del senyor Canalejas anit a Madrid.

Tracta d'això irónicament y diu que mentres el senyor Moret era despedit en l'estació del Nord per gran número de personatges, el senyor Canalejas arribava sol sense trobar un miserable cotxe pesseter.

Lo que diu en Canalejas

El senyor Canalejas, explicant la precipitació amb que ha tornat d'Otero, deia que a causa del vent la comunicació telefónica amb Madrid se feia molt difícil y ell estava impacient pel curs que pogués portar la vaga de paletes de Saragossa, la qual sembla ja caminar envers una prompta solució.

Respecte a l'incident que ha donat lloc a la publicació de la nota del ministre portuguós a Madrid, ha manifestat el senyor Canalejas que per miramint a les personas y al carácter de la qüestió, creu un dever seu mantindres en la més absoluta reserva.

Tant en això com en lo que afecta a altres qüestions internacionals ha aprés á esser circumspecte, car tal es la práctica usual en totes les diplomacies del món.

Sab el senyor Canalejas que tant a Pamplona com a Oviedo se prepara al rei una entusiasta rebuda.

En la primera de les citades poblacions, sagens li comunica el director d'Agricultura fa ja varis díes que's treballa activament en els preparatius de la rebuda.

El ministre de Foment amb el director de Obres públiques y don Vicens Alonso Martínez, han sortit aquest matí cap a Pamplona ont esperará l'arribada del monarca.

Les noticies que tenía el quefe del Govern de la Granja, eren de que la Reina estava completament restablerta.

S'ignora si el Consell que ha de presidir el rei a Madrid tindrá lloc el día anunciat, perque amb motiu dels viatges regis y de ser díes de gala el 21 y el 23 podría ser que s'avencás o retrasés la data prefixada.

El ministre de Marina sortirá avui cap a San Sebastián, amb l'obgecte d'acompanyar al rei a Gijón.

A propósit del viatge del ministre de Marina ha referit el senyor Canalejas que ún dels tres torpillers que venien de Cádiz tingué que anar cap a Cascnes (Portugal), obligat pel temporal o per una avería.

Això ha produit alarma a Portugal puig se volgué rodejar d'algún misteri l'arribada d'un barco espanyol a la costa lusitana.

Aclarida la causa de l'incident han desaparescut les alarmes.

Aquest matí ha rebut el senyor Canalejas bastantes visites en son domicili entre elles la del governador civil de Cádiz.

Aquesta tarde anirá a la Presidencia ont continuará rebent visites.

Lo que diu "El País„

Diu «El País»:

En García Sortés, el regidor socialista, ha procedit com un home de bé y com un vemanant que l'Ajuntament perdonés al caritable y digne representant de Madrid, dericaturista de «¡Cu-Cut!» contra'l qual se querellaren quatre curials provincians d'aquests que viuen d'administrar a Madrid. que es imperdonable es la querella. Aquesta agravi y una injuria a Madrid.

ta es, y no la caricatura, lo que constitueix

Ningú, ni pobles ni individus, que's creguin superiors a la difamació se querellen. Els que busquen en els tribunals patents d'honradesa es perque no les poden trobar en la seva vida. Madrid no se sentí molestat per aquella caritatura. Els rábules y pica-ple's que's dediquen a empoperar ho haurán fet en representació del cos heráldic o de les rates, llangardaixos y galápats que aniquilen al poble de Madrid.

Els madrilenys res tenim que veure amb aquesta ofensiva querella.

D'Instrucció púb ica

El ministre d'Instrucció pública se proposa treure a oposició les plasses desempenyades interinament al ministeri y al Consell d'Instrucció pública.

—Avui ha visitat al senyor Alba una comissió de la Casa d'Estudiants, conversant amb ella sobre'ls avensos pedagógics.

—Es possible que pel mes d'agost vagi el senyor Alba a Burgos, pera inaugurar el curs d'inter-canvi universitari.

Construcció d'un teatre

El ministre d'Hisenda ha firmat una R. O. autorisant a l'Ajuntament de Madrid pera construír un teatre als jardins del Bon Retir, amb sujecció a les prescripcions que impideixen la tallada d'arbres.

Lápida commemorativa

Ferrol.—L'oficialitat d'infanteria de Morina ha acordat celebrar festes amb motiu de la colocació d'una lápida al patí del quartel dels Dolors en memoria dels soldats Josep Cancela y el lloc d'Holguín contra 5.000 homes manats per en Maceo.

Se celebrará una misa de campanya y se servirá a les tropes un ranxo extraordinari, verificantse una rifa de varis objectes.

A l'acte será invitat el pare den Cancela, vei del Ferrol.

Les festes de Pamplona

Pamplona.—Segueixen amb gran animació les festes organisades en commemoració del centenari de la batalla de Las Navás de Tolosa.

A la Catedral s'han celebrat solemnes funerals per l'etern descans del rei Sancho el «Fuerte» y per tots els cristians que varen pendre part en la batalla.

Ha oficiat de pontifical el bisbe de Pamplona y ha pronunciat l'ocació fúnebre'l prelat d'Orense.

Han assistit a l'acte totes les autoritats: civils, militars y eclesiástiques, comissions de l'Ajuntament, Diputació y exércit y nombrós públic.

Centenari de Las Navas

Pamplona, 15.—Continúen les festes del séptim centenari de la batalla de les Navas de Tolosa.

Se celebraren a la Catedral grans funerals per les víctimes d'aquella jornada y pel rei Sancho.

Oficiá de pontifical el bisbe de Pamplona y pronunciá una eloqüent oració el prelat d'Orense.

Assistiren a la funció les autoritats civils y militars, comissions de la Diputació y de l'Ajuntament y representacions dels cossos de l'exércit.

—Se celebrá la tercera prova del concurs hípic, amb gran animació.

Demá s'efectuarán proves d'aviació volant Vedrines, Garnier, Loygorri y Md. Biancourt.

Adelanten els preparatius pera rebre al rei.

Els que viatgent

Ha marxat a Burgos aquesta nit don Alexandre Pidal pera presidir la festa literaria que's celebrará allí amb motiu del centenari de la batalla de les Navas.

També ha marxat aquesta nit el ministre de Marina amb direcció a Sant Sebastián. Fou despedit a l'estació per l'alt personal del minsteri.

En dita festa pronunciará'l senyor Pidal un discurs.

Combinació de governadors

S'assegura que en el próxim Consell de ministres s'ocupará el Govern d'una nova combinació de governadors civils.

Més de lo de Portugal

Orense, 15.—Se sab oficialment que en els pobles de San Millán y Gironda s'ha reculliit armament a diferentes partides de reialistes portuguesos.

S'assegura que'l moviment monárquic portugués está fracassat per complet.

Continúa la desfilada d'emigrats lusitans. Alguns se dirigeixen a Murcia y altres a diferents punts d'Espanya. S'exerceix sobre ells vigilancia.

Ha marxat a León don Roderig Soriano.

Ha regressat de la Coruña el coronel de la guarda civil que havía marxat á Guerín pera evitar que s'internesin a Portugal els reialistes que estaven en dita población.

Pontevedra, 15.—Comuniquen de Tuy les següents noticies.

En Valencia no ha ocorregut novetat. La guarnició d'aquella plassa continúa sobre les armes, ocupant els carrers de la población.

En la frontera espanyola la guarda civil fa torn amb les tropes en el servei de vigilancia durant la nit.

No se sab ahont está la columna reialista de Paiva Conceiro, encara que's dona per cert que continúa en el centre de Portugal entre Chaves y Montealegre.

El cónsul de Portugal ha rebut un telegrama del senyor Canalejas en el que li manifesta l'acord adoptat pel Govern sobre la detenció de conspiradors portuguesos.

Una nodrida comissió de comerciants, industrials y sacerdots ha demanat la llibertat del reialista portugués Homen Christos, per considerar arbitraria la detenció.

Han sigut conduits a Tuy 12 conspiradors fugitius del fracassat atac a Valenc.

Folletó d'EL POBLE CATALÀ

CRONICA DE TEATRES

NOVETATS: El "Grand Guignol„ Companyia Sainati.

Tot l'interés de la darrera setmana s'ha gué en les representacions donades al teatre Novetats per en Sainati y la Bella Starace, que han fet passar davant dels nostres ulls tota la varietat del genre dramátic a que's consagren, desde la represa de «Lub» de l'Oscar Mehnier fins a la traducció del «Misteri de dolor» de l'Adriá Gual. Lo que es més de admirar en aquests artistes es l'amplitut del repertori perque posa més de relieu les seves facultats extraordinaries. Totes les obres que posen en escena, se les saben de cor. No pot trobarshi mai un moment de vacilació, ni descobrirshi un punt de feblesa en l'interpretació de cada obra. Sempre'l mateix entusiasme; sempre la mateixa comprensió complerta dels papers que juguen. Aixís, encara que les obres siguin semblants, com si fossin totes elles forjades sobre un mateix motllo, se manté fixada l'atenció en les taules, perqué a cada punt poden sospendrens amb una pellita cosa, amb una entonació en el dir o amb un canvi de gest que revelen l'esfors de perfecció que ennobleix aquest art.

Y vetaquí com a l'arribar l'hora de fixar el criteri d'un hom sobre'l valor del genre dramátic que'ls esposos Sainati conreuen, y que a Fransa batejaren amb el títol de «Grand Guignol», convé no deixar de banda l'influencia que poden exercitar els artistes sobre'l públic amb aquest genre dramátic. Si's tractés d'un problema literari pur, la solució fora, sense dubtes de cap mena, contra aquestes obres artificials, fredes de tant foc que volen fingir, horribles gairebé totes pel llur estil y no gaire exemplars per la llur construcció d'obres de teatre. El teatre guignolesc no es altre cosa que'l principi del cinematógraf acompenyat o adoptat a la paraula. Una serie d'imatges reials fotografiades l'una després de l'altre peró projectades amb prou rapidesa pera fondre totes les imatges quietes, immóbils en una visió de cosa que's mou, en una imatge de cosa viva. Aixís mateix aquest genre dramátic que no es ser una reproducció fotográfica de fets de la vida ordinaria fosos en una acció tant rápida que no s'adivini que son fingits y donguin la sensació de la realitat. Pera assolir aquest efecte no s'oblida la llei que's el fonament de tot el teatre: la facilitat amb que l'home pren per veritable lo fingit quan l'apariencia es prou perfecta pera produírli un comens d'emoció. Perqué lo que es agradable es aquest comens d'emoció, no es pas l'emoció en sí, sencera y beteguda, que això ja fora dolorós. L'home fuig per instint de l'espectacle de les miseries humanes, si un altre instint més fort de pietat no'l detura; l'endinsarse en la sensació dolorosa de sentir com seves aquelles miseries, pera posarhi consol, deixa una impressió massa durable. Mentres que l'endinsarse en la sensació de tenir com real una escena dolorosa fingida en el teatre, no deixa rastre quan se'n surt y una sensació semblant es coneguda a canvi de cap mena de dolor. Una dona plora abundoses y sinceres llágrimes al contemplar l'escena en que una mare perd a son fill o en que una pobre noia es abandonada pel amant a n'el que havía donat el cos y l'ánima; y quan si a la porta del teatre y fa una nit clara, li es agradable y li es dols el recordar que fa una estona plorava per una desgracia imaginaria. Si en el teatre no's pogués trobar un comens d'emoció, poca gent hi aniría perque no son gaires els qui recorden que l'art dramátic es un capítol de la literatura. Perqué adue la fama dels grans actors que es un factor essencial de'ls éxits económics de les empresses no s'hauría aixecat sense'l fonament de l'interés creat per les obres per ell interpretades. L'autor sapigué trobar el camí que dú de dret a l'ánima del públic, creant personatges que despertessin la simpatía y l'actor lentament o depressa fent seva aquesta simpatía pel fet d'interpretarlos. ¿Qui dubta que la «Terra baixa», la «Mare eterna» y «El místic» son el fonament de la gloria del nostre Enric Borrás? No hi ha gran actriu o famós actor que si fer l'historia dels seus passos per l'escena no digui el nóm d'aquesta o de aquella obra. «S'ha revelá.», diuen:

En Sainati semblava tenir una vocació única d'actor cómic. Un día, a n'aquí mateix, entre nosaltres, a Barcelona, diuen que la representació d'una obra den Pagano descobría un fortíssim temperament d'actriu: el de la jove esposa den Sainati, la Bella Starace. La revelació d'aquesta fou la causa de l'altre revelació del temperament dramátic den Sainati. Pera arribar depressa a l'anomenádá cercaren un genre que'ls posés a una altra banda de la corrent general dels autors italians. Y feren seu'l teatre gran-guignolesc. Son, aixís, un exemple més de cóm sense l'interés per les obres no arriba a néixer l'interés per l'actor.

Enfront d'aquesta llei n'hi ha una altre que sembla serli contraria y que es el seu complement: la de que sense l'entusiasme de l'actor no arriba a produirse aquell comens d'emoció necessaria pera que l'obra triomfi. No es pas que hi hagi un cercle viciós segons el qual no hi ha obra possible sense actor ni actor sense obres, sino que hi han dues forces diverses que al continuarse senyalen una direcció determinada. Son com el ritme y la rima del vers: Amb el valor de l'obra—valor literari o valor escénic—se podrán sols complaure'ls qui llegeixen, cóm se plau la selecció amb els versos blancs de Leopardi; peró la majoría no compendrá l'obra si no la veu personificada entre les decoracions de l'escena, de la manera idéntica que sense la rima semblaría que no hi ha vers a la majoría dels oients.

* * *

Si les obres que formen el repertori del «Grand Guignol» son las més, de baixa extracció literaria, y malgrat això captiven per la forsa de l'interés que'l públic hi troba, tot el mérit ha d'atribuirse als artistes que les interpreten. Peró més enllá de l'excelencia de aquesta interpretació hi ha la forsa que suposa'l genre en sí mateix. Si la majoría de les obres que ara s'inclouen son dolentes, podría sortir que l'enlairés a un nivell de dignitat artística com ja alguns autors ho han fet alguna vegada. El genre en sí s'ofereix a la discusió y pot esser negat com ho es, després de tot, el teatre pels qui'l consideren forma inferior d'expressió estética. Peró en l'escala dels valors dramátics aquest genre podría arribar a la mateixa álsáriá que la comedia de costums o la tragedia de mare clássic. Es un intent, no gaire felís fins ara, de teatre simplicíssim, ahont tot deuría esser acció, amb una exclusió absoluta de tot element inútil de reflexió o de comentari. Els personatges d'aquest teatre, ideal encara, no deurien dirnos en els monólegs de costum, lo que pensen fer sino «fer» davant nostre; y sense cap divagació dialogada arribár al desenllás, al moment essencial del drama. En el «Grand-Guignol» d'ara, els personatges no parlen tant com els de les altres obres, peró no poden deixarse d'una vegada de les velles costums. Y aixís es cóm ens fan l'efecte de veure obres escursades més aviat que'l de veure obres noves.

* * *

Una de les estrenades la darrera setmana, es «L'incubo». L'escena es una decoració de colors ombrívols, amb grans espais de penombra, y al centre, penjant del sostre la claror aguda d'una llum blanca que fá esblainats els rostres y les robes. Es un hostal y taverna ont hi venen ladregots y dónes de mala vida, per les vetlles. No fa gaire que hi hagué un crim, y la minyona de l'hosteler no s'en pot treure dels nirvis la sensació que li produí el fet. Hi pensa sempre, y ha dit a son aimant, un home de classe oposada als que venen a la taverna, que la tregui d'allí, que s'hi moriría de por. Aquesta nit totes les cambres de l'hostal están compromeses. La minyona haurá de dormir sobre un matalás, a la mateixa botiga. Quan ha ápagát el llum, uns homes entren amb una llanterna, y van cap a una de les cambres. Se sent una remor de crits ofegats. Després, els lladres surten, mentres la noia ha pujat poc a poc els graons de l'escala de fusta que dú a la galería de les cambres de l'hostal. A un de ells li semblava haver sentit un panteig, y puja uns graons, peró creu que no es res, y surt amb els altres. La noia baixa l'escalá y cau sobre'l matalás. Els seus crits y estremiuts despierten a l'hostaler y als demés que dormien. Y no ha estat res. La noia ho ha somniat.

* * *

Hem d'agraír an en Sainati la traducció y reducció que ha fet del «Misteri de dolor», la ferma obra de l'Adriá Gual, expléndidament interpretada per ell mateix, la Starace y la jove actriu senyora Ristori. Amb aquests artistes tota la forsa del drama se fa palpable, y arriba sencera an el públic l'emoció de l'idea que enclou; la fatalitat dels instints naturals, d'una banda y de l'altre la potensá espiritual, de la dona que s'ofereix en sacrifici an aquella fatalitat pera triomfárne.

La nit del dissabte estrenaren dues obres: «La porta chiusa» y «Il sistema del doctor Goudron». La primera pertany an aquella mena d'obres en les quals se vol produir una impressió esgarrifosa amb l'intervenció dels dements sobrenaturals en l'escena. Y això ja no es admissible en el nostre temps. Lo que passa es que'l públic se queda una mica aburrit. Quan se volen trobar els límits de lo terrorífic se provoca més aviat la rialla. En «La porta chiusa» hi ha un metge que's casá amb una dóna que no estima y quan vol fugir amb la seva aimant, el pare d'aquesta els descobreix perque l'esperit de la seva difunta muller l'ha advertit dels seus intents. Mentres tant l'esposa del metge ha sofert un accident al carrer. Cal ferli la trepanació. Y llavors els dos amants, la deixen morir en lloc de salvarla amb l'operació. En el segón quadre de l'obra, els dos aimants, que s'han casat, retornen del viatge de noces. La porta de la cambra de l'altre dona, comdemnada a no obrirse mai més, s'obra una y dues vegades. L'home sent la por de creure que es l'esperit de la morta. Ella, més valenta, penetra en la cambra, y al ser adins cau y se ferix mortalment. «Il sistema del doctor Goudrón», sátira contra'l sistema de curació de la bogería que deixa lliures als malalts dintre'l manicomi, es de més valor. Una colla de bojos se fingeixen els directors que de primer entuvi no's donen compte de l'establiment y reben a dos periodistes que están entre mitg de bojos. L'escena té un final horrible que deuría suprimirse: una tempestat de llamps y trons posa furiosos als malalts que fan presa dels dos periodistes, y a un d'ells li vuiden un ull sobre la taula del Director, fins que entren els mossos de l'establiment y dominen als bojos. A la cambra propera troben el cadavre del director del manicomi.

ALEXANDRE PLANA

ESPECTACLES

Teatre Circo Barcelonès

GRAN CINEMATOGRAF

Avui sessions completes de quatres a set tarde y nou nit

PREUS DEL COSTUM

20 PELICOLES, 20

de veritable estrena, entre elles «Revista Pathé 173», «Sanchez y su familia se divierten», «El séptimo hijo», «El eclipse del 17 de Abril», «El agente Teofilo», «La sentencia de Salomón», «El gas carbónic», «El Rei de los reporters», «Aventuras de un chauffeur» 1900 metres) «Haz tu deber», «Bailes típicos andaluces», «El engaño» (500 metres), «El espía» 800 metres, «Amor y Silencio» y altres.

Teatre Tívoli

Gran Companyía italiana d'ópera cómica y opereta dirigida per A. GRANIERI y A. MARCHETTI. Avui dimars Nit a un quart de deu a petició de nombrós públic l'opereta en tres actes del Mtre. Edmond Eyssler

Amore di Principi

Butaca 2 ptes. Entrada general 0'52 ptes. Demà Dimecres benefici de la tiple cómica Fernanda Razzoli amb l'opereta Sogno d'un Waltzer.—Proximament estrena a Espanya de l'opereta en tres actes del Mtre. Caryll «La Duchessa di Danzica» (Madame Sans-Gène). Se despatxa a comptaduría.

Teatre Novetats

Companyía ITALIANA GRAN GUIGNOL director A SAINATI primera actriu BELLA STARACE. — Avui Dimars Nit: a un quart de deu. La comedia en un acte «Un bacio per beneficenza», estrena del quadro poémic original de Santiago Rusiñol «La vergine del mare», estrena del drama en un acte «Il ciego», estrena de la comedia en dos quadros «L'amore si diverte». Dema dimecres «Il domatore», «Cinghialetto», «En la balliesa», «Il contrato di Nozze». Dijous: Serata in onore di A. Sainati 4 estrenes 4. «Babbo Gournas», «Cravatta neva», «Ave Maaía», «L'usuraio». Se despatxa a comptaduría.

TEATRE CÓMIC.—Gran companyía dirigida per Ricard Güell y Julià Vivas, de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar y Pep Viñas. — Avui, dimars 15 de Juliol. Nit a dos quarts de deu, Especial 35 cénts. Primer: La sarsuela «Viento en Popa». Según: Ultimes representacions de «El refajo amarillo», dos actes de gracia, interés y emoció de Pilar Martí y Ricard Guell. Tercer: Exitàs «El cuento del Dragón», delicada comedia lírica de treball insuperable. Nostre teatre el més cómode y amb el jardí més espaiós y fresc de Barcelona es el preferit de les dones hermoses. Se enseja activament «La Generala» de Perrin, Palacios y Vives. Joia musical de nostre Teatre líric. Aquesta semana estrena «Los pocos años» Se despatxa a comptaduría.

Gran Teatre del Bosc

Gran Teatre d'Estiu, «Spectacle Variè»; tarde y nit. Avui despedida de la notable y bellisima «Matilde Aragón». Repertori extraordinari. Exit de «Los Straker» Mexicans, Ultims dies del contracte de «Farfalla». 32 artistes 32 y orquestra de senyoretes «Olimpia» en el Foyer. Demá Debut de l'estrella de fama mundial

FORNARINA

Se despatxa a comptaduría amb 25 cènts d'aument.

Teatre Modern (Gracia)

Gran sessió per aquesta nit dimars 16 colosal programa de Cine y la comedia en dos actes

Los Hugonotes

y el juguet cómic en un acte

Entre doctores

Dijous día 18 estrena de

MALVALOCA

Turó Park

Noves atraccions.—Concert tarde y nit per la Banda de Cassadors de Barcelona.—Totes les nits gran cinematógraf al aire lliure.—Entrada 25 cènts.

Saturno Parc

Exit de la SEMANA ANDALUZA.

Entrada de passeig, 10 cénts.

Grans festes en la cim del **TIBIDABO**

Avui Dimars, 16, Festa de la Verge del Carme, per la tarde: Carroussel.—Banda de música. Guignol y focs japonesos a la plassa amb juguets y dolsos pels nens.

LA RABASSADA

HOTEL-RESTAURANT

está obert tota la nit. Gabinets particulars Cuina de primera. Servei a la carta y cuberts desde cinc pessetes. Telèfon número 7.648.

Concerts

en el Saló Menjador del Restaurant de 1 a 3 tarde y de set a nou nit, per una orquesta de professors dirigits pel mestre Pèrez Cabrero.

Atraccions Americanes

Scenic, Railway, Water Chute, Bowing, Alloys, Cake-Walk. Casa Encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla. Paseigs, etc. Tramvia directe desde la Plassa de Catalunya a La Rabassada.

Concerts

Palau de la Música Catalana

AVUI, a les deu de la nit

Concert de Gala

per **l'Orfeó Català**

organitzat per l'Associació Internacianal de Obres pera la protecció de les joves

En honor de S. A. R. la Infanta

D.ª Isabel de Borbón

Localitats a taquilla. Preus: Sillons de pati y anfiteatre, amb entrada, 8 ptes, Según pis: Setis numerats amb entrada I rengle 5 ptes. II a V rengle, 2'50.

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GINJOL, 3

Nit: Gran exit de la célebre étoile parisienne,

NITA-JO

Edén Concert.-Music-hall Parisienc

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Totes les nits a les deu. Altre exitàs. La Revue de Verano

Cinematógrafs

Gran saló cine Doré

Avui gran programa de cinematógraf y atraccions.

El Maño

PEPE MARQUÉS

12345 RAMASHOW 12345

La Torrerica

El programa més colossal de Barcelona lo mai vist en cap Cine.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Botlletí comercial

15 de juliol de 1912

Moviment de Borses

Borsa de Madrid

Interior comptat	84'00
— fí de mes	84'67
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	101'75
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	448'00
Accions Tabacalera	284'50
Riu de la Plata	479'00
Sucrera preferents	42'50
— ordinaries	.....
— obligacions	.....
Francs	5'90
Lliures	26'70

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'35	.....
— xec	26'75	.....	28'75
París, xec	.....	.....	6'00
Madrid y plasses banca, a 8 d v.	.....	0'30	.....

Borsa de París

4 per 100 Exterior espanyol	00'00
4 per 100 Interior	00'00
3 per 100 Renda francesa	00'00
5 per 100 » russa 1906	000'00
4 1/2 per 100 » » 1909	000'00
4 per 100 » turca	00'00
4 per 100 » Brasil	00'00
4 per 100 » Servia	00'00
Acc. f. c. M. Z. y Alacant	000'00
» » Nord d'Espanya	000'00
» » Andalús	000'00
» » Nacional mexicà	000'00
» Riu Tinto ordinaries	000'00
» De Beers	000'00
» Rand-mines	000'00
» Gold fields	00'00
» Banc Espanyol Riu Plata	000'00
» » » Cuba	000'00

Borsa de Londres

Venezuela Dip. 3 per 100	58'75
Colombia 3 per 100	50'25
Rus 5 per 100 1906	05'00
Japó 5 per 100 1907	103'25
» 4 per 100 1910	84'87
Uruguai 3 1/2 per 100	76'25
Consolidat anglès 2 1/2 per 100	75'37
Exterior	92'00
Nicaragües	87'25
Costa Rica	64'75
San Salvador	99'00
Brasil	86'37

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ, *Rambla del Mitg, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior. fí de mes	84'61	84'62
Alacants, ídem	94'75	94'80
Nords, ídem	98'75	98'75
Orenses, ídem	....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	....	.....
Cotons	N/D.	.....

Borsí de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fí de mes pròxim	84'65	84'65
Alacants, ídem	94'95	94'95
Nords, ídem	98'90	98'90
Orenses, ídem	....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N/D.	.....

Canvis de moneda

Alfons	5'60 p. 100
Isabel	8'60 —
Unses	5'90 —
Or de quatre durus	5'60 —
Or de un y dos durus	4'60 —
Dollars	8'60 —
Lliures esterlines	26'55 ptes.
Francs	5'70 p. 100
Marcs	129'75 —

Tranzaccions

La sessió del matí al Borsí quedan: Interior 8462 Norts 9875 y 'ls Alacants 9480.

La de la tarde en nostre mercat, ab motiu d'sser festa en la Borsa. de Sans, ha estat molt tranquila y la raresa de tranzaccións, ha tet que les accións carrilaires obtinguessin una petita millora;

El curs seguit fins a dos quarts de quatre es:

Obre l'Interior a 8463 y queda a 8465.

En comptat s'opere Serie A. 8680; B. 8535 y 8530; y C 8525 D 8470 y 8475; E 8467.

Amortsable cinc per cent tituls petits fluctuen entre 10175 y 10170; De 50000 pts. 10140.

Amortisable 4 per 100 se fa a 93'40.

Els Nords obren a 98'75, pugen a 98'90 y tanquen en aquest canvi.

Els Alacants debuten a 94'80, passen a 95'00 y queden a 94'95.

Se cotisen Plates a 95'50; Andalusos a 63'40, Colonials a 66'25 y Orenses a 26'90.

En obligacions comptat:

Municipals Stre. 95'25 y 95'12; Municipals 1906 a 96'15 y 96'00; Bonos reforma 95'87; Ensanxes 1899 a 96'25.

Segovies a 95'50; Almanses especials 95'25; Nords Osca, 96'50; Abadeses, 82'00; Franses, 56'50; Arisses 105'75; Alacants B, 103'00 y 103'25; C 95'12 y 95'05; D 95'25; Orenses primítives 50'12; Tramvíes 97'00; Electricitat 5 per 100 a 101'50; Ports 1905 a 105; Ebres a 95'00.

Els francs queden a 6 y les lliures esterlines a 26'75.

El Borsí a les cinc tanca: Interior 84'65; Nords 98'90; Alacants 94'95.

D'aquesta a la de dissabte guanyen o'03 la renda, o'10 els Nords y o'15 els Alacants.

Plassa de Barcelona

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÀS.

Dia 15 de Juliol

Els 100 kilos, fóra consums

Andalús, nou	de 105'50	a 110'50	pessetes
Tortosa	de 130'00	a 143'50	—
Borges	de 129'50	a 143'50	—
Baix Aragó	de 141'50	a 165'00	—

Mercat en tendencia a l'alsa.

Estació del Bogatell: Existencia .... 16 vagons

— — Arribades .... 8 —

OLIS REFINATS

En caixes de 6 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	7'50	pessetes	cada un
— superfí	6'50	—	—
La Trompeta	6'00	—	—

COTONS

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	210 a 212	205 a 207	201 a 203
Altres ports...	... a ...	203 a 205	199 a 201
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas.	198 a 200	194 a 196	178 a 180
Altres ports...	196 a 198	193 a 195	178 a 180

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 12 *de juliol*

Café (good average)	Obre	Tanca
Juliol	82'75	82'75
Setembre	82'75	82'75
Desembre	83'25	83'25
Mars	82'75	82'75
Maig	82'50	82'50

Sostingut.

NOVA-YORK, 12 *de juliol*

Café (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Juliol	.....	13'15
Setembre	.....	13'30
Desembre	.....	13'40
Mars	.....	13'57

Sostingut.

PARÍS, 12 *de juliol*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Juliol-Agost	44'37	44'50
4 Octubre	33'87	33'37
4 Janer	34'25	34'25

Sostingut.

HAMBURG, 15 *de juliol*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Juliol	13'50	....
Agost	13'30	....
Octubre-Desembre	11'80	....
Janer-Mars	11'70	....
Maig	11'90	....

LONDRES, 15 *de juliol*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Agost	13'1	13'5
Octubre-Desembre	11'8	11'3

Fluix.

LLANA

HAVRE, 12 *de juliol*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Setembre	171'50	171'50
Desembre	172'00	172'00

Calma.

PEBRE

HAVRE, 12 *de juliol*

Tellicherry	Obre	Tanca
Juliol	65'50	....
Setembre	66'50	....
Desembre	67'25	....
Mars	68'50	....
Maig	68'50	....

Sostingut.

HAMBURG, 15 *de juliol*

COURE	Obre	Tanca
Septembre	150'25	....
Octubre	150'50	....

BLAT

PARIS

4 de setembre	.....	.....

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOSCH Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 14.*

Dia 6 juliol

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o molls de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riqueza y 15/16 per 100 ázoe	32'50
Sulfat ferro cristallisat	6'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 toneladas	....
— — pols — 10 —	....
— amònic 20/21 ázoe	44'00
Clorur potassa 80/82 equivalent a 52/53 per 100 potassa pura	25'00
Sulfat potassa 90/92 equivalent a 48/50 per 100 potassa pura	30'50
Superfosfat cals mineral 15/16 per 100 àcid fosfòric soluble	7'35
Superfosfa cals mineral 14/15 per 100 àcid fosfòric soluble	6'40
Superfosfat cals mineral 13/14 per 100 àcid fosfòric soluble	9'25
Superfosfa tcal òssos 15/16 per 100	11'00
Escories Thomas 15/16 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat coure 99/100 puresa	22'00
Sofre en sacs de 40 kilos; el sac	6'25
— — — 20 — —	4'25
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	12'00

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 tel.

Pompes fúnebres

LA NEOTAFIA

(SOCIETAT ANÓNIMA)

42 sucursals amb telèfon -- Capital 1.000,000 de pessetes

Unica empresa a Espanya que posseeix fabricació de tots els articles y adornos que se utilisen en son ram

CENTRAL: 29 - RAMBLA DE CATALUNYA - 29

Oficines, fábrica, tallers, coixeres y desinfecció:

24 - CARRER CAMPO SAGRADO - 24

Enterros desde 25 pessetes

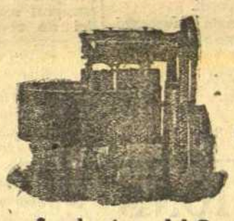

Giraut y Aleix

Carrer del Comers, 19, 2.º, 2.ª - Barcelona

Direcció telegràfica: GIROLEIX. - Telèfon 2467

Con.t uctors del Preparador Conservador de llevats pera la Fornería

Medalla d'or en l'Exposició de Buenos Aires el any 1910

Amassadora LA VICTORIA

LA MES ECONÓMICA EN FORSA MOTRIU. - LA MES PERFECTA Y DE MES DURACIÓ.-COMPLETAMENT SILENCIOSA

Patents 42813 y 43712

HERNIES (trencadures) TRACTAMENT RADICAL: no más accidents que fassin necessaria intervenció quirúrgica (TALLS DE BISTURÍ), amb no usar armotostes, braguers y vendatges de basar ni els propalats en anuncis y reclams. Els incalculables y altament reconeguts beneficis del PROTOTIPO DEL TRACTAMENT NO OPERATORI (amb reial privilegi — tres patents d'invenció), per la Reial Academia de Medecina y Cirurgia llaurejat, garantisen comoditat incomparable, retenció absoluta y la curació en poc temps. Despaig de l'autor, especialista PERE RAMON: CARME, NUM. 38, PIS PRIMER, BARCELONA Demanis gratis «FARO LUMINOSO PARA LOS ENFERMOS».

S'ha posat a la venda la

LÁMPARA IRROMPIBLE

RAY

Rambla de les Flors, núm. 16

SE COMPRA mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivisos, y sobre generes, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors tres, proprietaris, industrials y comerciants desde'l 1 per 100 anyal, en lletres desde'l 1/2 per 100 al mes.

ESQUELES MORTUORIES

SEN'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A LES TRES DE LA MATINADA

MEDICAMENTS

EMERIN

Sang - Urinaries - Anemia

Els ***Confits Emerin*** donen a les malalties urinaries l'estat normal, treuen y calmen instantàniament la cuissor y la freqüencia de orinar. els únics que curen radicalment les ***Estreteses, Prostatitis, Cistitis, Catarros, Càlculs, Incontinencia de orina,*** etc. Una capsa de ***Confits Emerin,*** amb la deguda instrucció, pessetes 4'50.

El ***Roob depuratiu Emerin,*** immillorable reconstituient y refrescant de la sang, cura completa y radicalment les infeccions y totes les seves conseqüencies; ***dolors dels òssos, taques de la pell, herpetismo, raquitismo, neurastenia, diabetes, paràlisis, cefalalgia, dispepsia, atonia, debilitat de la vista, palidesa dels teguments, descoloració de les ungles, dolors de cap, neuralgies facials, palpitacions del cor, sofocació, digestió difícil, dificultat dels treballs intelectuals y musculars, laxitut, insomni, deliri, alucinació, inflió, edema,*** etc. Un frasc de ***Rob depuratiu Emerin,*** amb la deguda instrucció. pessetes 3'50.

El regenerador de la sang Emerin es l'únic descubriment de la Terapèutica moderna pera curar radicalment la clorosis. diabetes, paràlisis, cefalalgia, raquitisme, escrofulisme, dispepsia, atonia, debilitat de la vista, palidesa, dels teguments, descoloració de les ungles, dolors de cap, neuralgies facials, palpitacions de cor, sofocació, digestió difícil, dificultat dels treballs intelectuals y musculars, laxitut, insomni, deliri, alucinació, inflió, anemia, etc, Un frasc de ***EMERIN*** amb la deguda instrucció, 7 pessetes.

De venda a Barcelona: Centre d'Especialitats Farmacèutiques, Pelai, 9; Passatge del Crèdit, 4; Rambla de les Flors, 4; Farmacies: Rambla del Mig, 17; Princesa, 1; Escudellers, núm. 75; Drogueries: Rambla de Catalunya, 66; Moncada, 20; Rambla de Catalunya, 36; Moncada, 21.

EL REUMATISME

Al dir a vostès que Catalunya es la regió espanyola més castigada y la generalitat sofreix de reuma o dolor, no hauré dit cap mentida, doncs, desgraciadament, es la veritat y, naturalment, hi ha que pendre totes aquelles precauoicns pera curarse, puig que sapigut es que descuidarse uns dies, es condemnarse per tota la vida.

EL TRIVON

medicament descobert per un eminent professor que després d'alguns anys d'estudis ha lograt imposarse d'una manora tan poderosa a les malalties del reuma o dolor, que amb una sola frega d'EL TRIVON, el malalt queda aliviat de tal manera que pot considerarse curat.

Puig si els que pateixen de reuma o dolor fessin ús de tan meravellós medicament y se prengués la molestia de llegir el prospecte que va acompanyat en cada ampolla, se convencerien que EL TRIVON es el medicament que buscaven pera curarse radicalment.

El que pateix d'alguna de les malalties que indiquem a continuació o al primer moment de presentarse un simptoma d'elles, acudeixi al TRIVON; podrà després convences que nostra indicació es mereixedora d'un veritable agraiment.

Reumatisme, Dolors nerviosos o Neuralgies

Mal de cap, Hemicranees (migranya), Cefalees, etc.

De venda a Barcelona: Segalà, Rambla Flors, 4; Rambla del Mitg, 17; Vda. Alsina, passatge Crèdit, 4; Serra, Pelai, 9; Viladot, Rambla Catalunya, 36; Andreu, Rambla Catalunya, 66; Ferrer, Princesa, 1; Farmacia de la Creu, Escudellers, 75.

LA PELL LA SANG

La medecina depurativa racional és un medicament qual importancia ningú ignora. No vull pas parlar, naturalment, dels fantastics medicaments que surten cada dia y que s'anuncien per propaganda més o menys falaguera: Aquests son més perillosos que utils.

Vull parlar d'una medecina sèria, científica, tenint per resultat, no solament purgar la sang dels Humors (materies agres) dels Virus, que l'han invadida: sino també reconstituirla per dirho aixi, clarificarla, tornarli sa composició normal y posarla a cobert de tota corrupció ulterior.

En les malalties de la pell, per exemple, que's manifesten per

BOTONS, HUMORS, ECZEMES, FLORONCOS, BRIANS, SARPULLIDOS, ROJORS, PICORS, APOSTEMES, MALALTIES DE LA PELL DEL CAP, SUPURACIONS DEL NAS Y DE LES ORELLES

ont la sang infectada conduceix a les diversas regiòns del organisme els virus morbosos que la envenenen; ont la pell y les mucoses se cobreixen de *botons, rojors, úlceras,* el DEPURATIU RICHELET produeix un resultat casi repentí.

Ataca directament la causa y accesoriament els efectes de la malaltia. Baix sa acció el gèrmen es destrueix y, per conseqüent, no hi ha que temer pas més les manifestacions que provingan de sa existencia.

Ademés, el subjecte que pateix Dermatosis (malalties de la pell) está previngut, per dirho aixi, per les manifestacions exteriors de que's troba amenassat de perturbacions internes, lligades pel seu metoix origen a les que's produeixen en la superfície de la pell. Aixó és com una advertencia característica que és precis tenir present.

No es superflu dir que tal advertencia no és atesa en la majoria del casos, mentres que seria tant fácil y momentani, per l'emplea del

TRACTAMENT RACIONAL DEPURATIU

desferse d'un cop, d'una incomoditat exterior desagradable y d'un mal interior molt temible. Una vegada acabat el tractament, la sang viciada no solament está purificada, sinó que está regenerada.

Ademés de la certesa de la curació, el DEPURATIU RICHELET encara ofereix ventatges precioses. Aquestes consisteixen ab la simplicitat del tractament que no exigeix ni descans, ni paralisació del treball.

Totes les persones que necessitin refrescar, purificar, clarificar la sang y despullarla dels humors que conté, han de fer ús d'aquest depuratiu, y aixi evitaran els gastos de medicaments y tractaments sense resultat que anuncien per tot arreu.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no s'ha produit jamai una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna.

Hi ha també un tractament pera les criatures de 3 fins a 16 anys.

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits del sèu tractament a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell, ha d'esser remès *gratuitament* pels dipositaris a tothom que'l demani.

Pero obtenir també gratuitament aquest follet, basta dirigirse al senyor

L. RICHELET

13, RUE GAMBETTA, A SEDAN, (FRANSA)

BARCELONA. — *Srs. Viceus Ferrer y C.ª,* Comers, 60, farmacia y drogueria y la seva sucursal.—*Srs. fills de J. Vidal y Ribas,* Moncada, 21, farmacia y drogueria y les seves sucursals.—*Dr. Andreu,* Rambla de Catalunya, 66, farmacia. — *Srs. Uriach y C.ª,* Moncada, 20, drogueria.—*Srs. Rindor y Parés,* Porta de l'Angel, 14, drogueria.—*D. Josep Segalà Estalella,* Rambla de les Flors, 4, farmacia, (Centro de específics. — *D. Antoni Serra,* farmaceutic.

Perllongació de l'existencia

RETRASSAR LA VELLESA Y LA MORT: VISTA-RICA

Demani vostè el notable llibret «HABLA EL MAESTRO», y gosará de bona salut, sens e metges ni medicaments y el malalt se veu aviat lliure de la malaltia, indisposició o dolencia D'aquest notable estudi eminentment práctic queda un reduit nombre d'exemplars que s'entregaran gratis als primers solicitants.— *Providencia,* 61, «LA SALUD», Barcelona.

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70, entressol, primer